

پرونده ویژه صدمین سالگرد کودتای سیاه رضاخان (۲)

اسنادی از واقعه کشف حجاب

گروه پژوهش بنیاد تاریخ پژوهی و دانشنامه انقلاب اسلامی

هان ز اغیار بیوشان رخ زیبا زنهار

نرسد میوه در آن باغ که دیوارش نیست^۱

واقعه کشف حجاب در دوران پهلوی را باید تلخ‌ترین و شقی‌ترین اقدام رژیم پهلوی در تجاوز به حقوق و آزادی‌های ملت ایران، به خصوص زنان کشور دانست. به رغم این که بیش از ۸۶ سال از این واقعه خیانت‌بار و پلید در حکومت رضاخان گذشته است، هنوز زوایای پنهان و ناگفته‌های زیادی پیرامون آن وجود دارد. یکی از عمده‌ترین دلایل پنهان ماندن این واقعه دردناک، که آثار خیانت‌بار آن هنوز بر روح و روان جامعه چنگال می‌کشد، سیطره مطلق مورخان استبدادپرست، فرهنگ‌ستیز و دین‌گریز تا قبل از انقلاب اسلامی، بر تعلیم و تربیت و تمام ارکان فرهنگی جامعه بود.

اگر چه بعد از انقلاب اسلامی آثار آگاهی‌بخشی از اهداف و برنامه‌های کشف حجاب

۱. مهدیقلی‌خان هدایت، *خاطرات و خطرات*، تهران، زوار، ۱۳۷۵، ص ۴۰۹.

و جریاناتی که در کنار استعمار انگلیس و استبداد رضاخانی از آن حمایت کردند یا در مقابل آن ایستادگی نمودند، منتشر شده است اما چون هنوز آثار آن جنایت عظیم که در ایران اتفاق افتاد، به عنوان یکی از زخم‌های مزمن فرهنگی جسم و جان جامعه ایران را مکدر می‌سازد پرداختن به آن یک امر ضروری است.

عده‌ای تا به امروز تلاش کردند داستان کشف حجاب در دوره رضاخان را به سطح یک تقلید ساده از سفر رضاخان به ترکیه تنزل داده و این اقدام را فارغ از سیاست‌های فراماسونری-صهیونیستی نظام سرمایه‌داری جهانی و صرفاً یک اقدام محلی توصیف کنند. اما حتی اگر در مقابل روش‌هایی که نظام‌های فراماسونری غربی (در رأس آنها انگلیس و روسیه و فرانسه و امریکا) در دو بیست سال گذشته، برای تخریب بسیاری از سنت‌های انسانی و مترقی و وحدت‌بخش مسلمانان اتخاذ کردند، چشمان خود را ببندیم و از ترس این که ما را متهم به توهم توطئه نکنند از آن طرف بام نیفتیم و تمام این سیاست‌ها را به خیرخواهی و ترقی‌خواهی و دموکراسی‌پرستی و حقوق بشر غربی‌ها تأویل کنیم، باز هم دلیل کافی برای نادیده گرفتن خیانت‌های رضاخان و رژیم پهلوی و غرب پرستان حامی وی در دست نداریم. مخصوصاً در آنجایی که این رژیم پلید و پلشت برای تحقیر زنان ایرانی و توهین به پوشش ملی و مذهبی ایرانیان، دستور داد بی‌حجابی برای زنان بدکاره و فاسد و مشهور، ممنوع بوده و این زنان حق کشف حجاب نداشته باشند و باید با حجاب و چادر در مجامع عمومی ظاهر شوند.

عده‌ای که امروز نظام جمهوری اسلامی را متهم می‌کنند که نسبت به زنان ایران حقوق اجتماعی را رعایت نمی‌کنند اینها پسمانده‌های همان کسانی هستند که وقتی دولت رضاخان چنین دستورات پستی را صادر کرد و میلیون‌ها زن عفیف و شریف ایران را هم‌تراز بدکاره‌ها و زنان فاسد قرار داد نه تنها از حقوق زنان دفاع نکردند بلکه با تشویق و هورا کشیدن برای این دیکتاتور جنایتکار، وی را در انجام چنین دستورات رقت‌باری، همراهی کردند. این دستورات که در بخش اول خواهد آمد، نمونه‌ای از صدها دستوری بود که نشان

می‌داد داستان کشف حجاب در دوره رضاخان و بعد از آن، صرفاً یک تقلید ساده و بدون پشتوانه ایدئولوژیک نبود و ربطی به سفر رضاخان به ترکیه نداشت بلکه همان‌طوری که کارگزاران رژیم رضاخان که در جنایت‌ها و خیانت‌های او سهیم بودند، مثل محمدعلی فروغی، مهدیقلی‌خان هدایت (مخبر السلطنه)، علی‌اصغر حکمت و دیگران گفتند، به دستور اربابان رضاخان قرار بود در ایران، عفت و ناموس زنان فدای تجارت اربابان جهانی گردد. برای این که متوجه شویم داستان کشف حجاب زنان در ایران از ابتدای حکومت رضاخان یکی از چندین سیاست‌هایی بود که استعمار انگلیس به مزدوران خود در ایران که دور و بر رضاخان بودند، دیکته کرده بود تا به دست یک سرباز بی‌سواد قلدر، ایران را برای مستعمره شدن بی‌چون و چرا آماده کند به خاطرات مهدیقلی‌خان هدایت مشهور به مخبر السلطنه در کتاب *خاطرات و خطرات رجوع می‌کنیم*.

وی می‌نویسد:

در سنوات ۱۳۰۶ و ۱۳۰۷ ش، ملکه (زن رضاخان)، ترویج «دکته»^۱ می‌کرد و منع چادر نماز، عیال من که به اندرون می‌رفت و چادر نماز داشت مورد ایراد می‌شد آخر ترک رفتن نمود. اواخر ریاست من (۱۳۱۲) در جلسه‌ای از جلسات هیئت دولت که اسهام صادر و وارد محدود می‌شد^۲ تیمورتاش کلاه زنانه را داخل امتعه (کالا) مجاز کرد. گفتم چه حاجت؟ گفت لازم می‌شود. گوشه پرده پروگرام بالا رفت. قصد من از پروگرامی که به شاه عرض کردم این بود که به جای چادر روپوش نجیب و محترمی برقرار شود که زینت زن جز صورت و کفین پوشیده باشد. چنان که در مکه دیده بودم و در شرع مقرر است. بالجمله امر صادر شد که از اول فروردین ۱۳۱۴ مردها کلاه فرنگی (کلاه لگنی) بر سر بگذارند و زن‌ها چادر را ترک کنند. کلاه اجنبی ملیت را از بین برد و برداشتن چادر عفت را...^۳

مهدیقلی هدایت که در آن دوران نخست‌وزیر رضاخان بود اقرار می‌کند برداشتن چادر از سر زنان را او به رضاخان پیشنهاد داد و همه این ماجراها به قبل از سفر رضاخان به ترکیه برمی‌گردد. بنابراین نمی‌توان کشف حجاب را در ایران صرفاً یک تغییر فرهنگی دانست بلکه دستوری بود از اربابان رضاخان که فرهنگ، اقتصاد، تجارت و سیاست ایران را دگرگون

۱. لباس زنانه‌ای که قسمت بالای سینه آن باز است. کلمه decollete در اصل فرانسوی است و به معنای قسمت بالایی زن (گردن، شانه و سینه) می‌باشد.

۲. سهم واردات و صادرات مشخص می‌شد.

۳. مهدیقلی‌خان هدایت، همان، ص ۴۰۷.

می‌کرد. هدایت می‌نویسد:

صرف نظر از مراتب دیگر، دوام عبا و چادر روی اقتصاد بود. هر که هر چه داشت مستور بود... رفع حجاب رفع حجب و حیا زندگانی را خراب کرد. در اروپا عفت و ناموس را فدای تجارت کرده‌اند زن را مضطر می‌خواهند که اجرت کمتر بدهند... معاشرت‌ها امروز مخل آسایش، مضر اقتصاد و مخرب اخلاق است...^۱

داستان واقعی کشف حجاب در ایران و سایر کشورهای اسلامی از جمله در ترکیه همین بود که مخبر السلطنه گفت؛ نابودی آسایش خانواده‌ها و جامعه، از بین بردن اقتصاد متکی به خانواده که رکن اصلی و اساسی اقتصاد مستقل و غیروابسته در ایران بود و از همه بدتر تخریب مطلق اخلاق فردی و اجتماعی. به قول هدایت:

بعد از واقعه کشف حجاب، مردان بی‌ناموس و متملقان چاپلوس، زن‌های خودشان را به مجالس رقص برده و به الدنگ‌ها سپردند... قبیح‌ترین زندگی پاریس و مرکز فواحش امروز مصدر زندگی تهران شده است. البته به شهرهای دیگر به نسبت اسباب بی‌سرایت نمانده هجوم مردم ولایات به تهران و تنگ شدن عرصه بر اهالی روی همین ولننگاری‌ها است.^۲

آنچه در تعدیل صادر و وارد رشته بودیم، به حمله کفش و کلاه چله شد. پولمان را می‌خواستیم طلا کنیم هبا (نابود، تلف، ضایع) شد. بلجمله نطق‌ها کردند و قصائد سرودند و ریشه عصمت و عفت را دریدند...^۳

دنیا چهار نعل در حال تغییر و دگرگونی بنیادی بود ولی «جوشنفرانی» ایرانی به جای بیدار کردن عقل ملی و کمک به آزادی و استقلال ملت ایران، در پی کفش و کلاه و چادر و عبای مردم بودند. به قول آیت‌الله کاشانی، ملت از هر حیث دچار ذلت و شدت و محنت و دولت متعرض چادر و کشف عورت. جنایت کشف حجاب در دوره پهلوی نه با قانون، نه با عقل و نه با انصاف قابل تحلیل نبوده و نیست.

۱. همان، ص ۴۰۶.

۲. همان، ص ۴۰۷، ۴۰۹.

۳. همان، ص ۴۰۹.

(سند شماره ۶۰۱)

سیاسی وزارت داخله ۲۲/۲/۱۴
عجب است با این وضعیات ناهنجار مملکت که ملت از هر حیث دچار زحمت و شدت و محنت است در گیلانات مأمورین شهربانی و فرمانداری متعرض چادر زنهای بیچاره که سترعورت و زندگی لباس خود را به آن می نمایند با کمال سختی و شدت می شوند، معلوم نیست این تعدی و اجحاف مطابق کدام قانون و عقل و انصاف می باشد اهالی شرحی به این جانب و ریاست وزراء نوشته اند که بعضی آنها تقدیم، مقتضی است معجلاً دستور جلوگیری داده شود که مزاحمت ننمایند. انتظار نتیجه را دارم.

سید ابوالقاسم کاشانی امضاء

۲۲/۲/۱۳۰۴

مدیریت راجه
۱۳۰۴

محبت این جنسیت بهار محبت در تهر حیف و پر زحمت بدت بخت بدت
درین مرتبه در بازار فروش و در زمان پران در صورت در زمان بدت این میباید
بجای گمی بدت بخت بدت این بدت در این بدت بدت بدت بدت بدت بدت
بخت بدت بدت بدت بدت بدت بدت بدت بدت بدت بدت بدت بدت بدت بدت
بدت بدت بدت بدت بدت بدت بدت بدت بدت بدت بدت بدت بدت بدت بدت

شماره ۱۳۰۴ تاریخ ۲۲/۲/۱۳۰۴
اداره سیاسی
وزارت کشور

ثبت کل وزارت کشور
شماره ۱۳۰۴
تاریخ ۲۲/۲/۱۳۰۴

بر سر

اینها گوشه‌هایی از ماجرای کشف حجاب بود که تا حدودی در اسناد این بخش نشان داده می‌شود. این اسناد در سه قسمت تنظیم شده است. اگرچه بخشی از این اسناد در حدود سی سال پیش به صورت پراکنده منتشر شده است لیکن انتشار منسجم و منظم آن به نسل امروز کمک می‌کند تا هر چه بیشتر علت نفرت مردم از رژیم پهلوی و بلایی که این رژیم بر کشور وارد کرد را بهتر درک کنند. آنهایی که فضای زندگی دوران ستمشاهی را حس نکردند شاید به راحتی نتوانند درک کنند که چه دوران غم‌بار و سیاهی بر این ملت گذشته است. کسانی که امروز جمهوری اسلامی را به استبداد متهم می‌کنند اگر می‌خواهند معنای واقعی استبداد را درک کنند متن این اسناد را به دقت مطالعه کنند تا بدانند استبداد چیست و چگونه سایه سیاه خود را بر تمام ارکان زندگی مردم گسترده می‌کند؛ به گونه‌ای که حتی کسی جرئت نکند یک مکاتبه عادی با خانواده خود داشته باشد.^۱

اسناد بخش اول مربوط به حجاب زنان بدکاره و مراوده با آنها و حضور آنها در مجامع عمومی است.

بخش دوم این اسناد مکاتبه یکی از افسران رژیم پهلوی با خانواده خود درباره کشف حجاب و برخوردی که حکومت پهلوی با وی کرده، می‌باشد.

اسناد بخش سوم مربوط به گزارش‌های شهربانی درباره واعظ مشهور دوران پهلوی مرحوم حسنعلی راشد در خصوص واقعه کشف حجاب است.

۱. بخش قابل توجهی از اسناد این مجموعه از منابع زیر استخراج شده است و بخشی هم مربوط به آرشیو بنیاد تاریخ پژوهی و دانشنامه انقلاب اسلامی است. برای مطالعه بیشتر رک: خشونت و فرهنگ، اسناد محرمانه کشف حجاب، سازمان اسناد ملی ایران، تهران، ۱۳۷۱؛ واقعه کشف حجاب، به کوشش سازمان مدارک فرهنگی انقلاب اسلامی و مؤسسه پژوهش‌ها و مطالعات فرهنگی، تهران، ۱۳۷۱؛ تغییر لباس و کشف حجاب به روایت اسناد، تهران، مرکز بررسی اسناد تاریخی، ۱۳۷۸.

این اسناد بیانگر آن است که رژیم پهلوی و کلیه کارگزاران و اربابان وی از اساس با عفت و حیا و شرافت زنان ایرانی که تجلی در چادر دارد، مسئله داشته‌اند. امروز همان داستان به شیوه‌های دیگری در جامعه ما دنبال می‌شود. آنهایی که با حجاب و چادر مسئله دارند دانسته یا نادانسته در میدانی بازی می‌کنند که سازمان‌دهندگان این میدان به آزادی، استقلال، عزت و عفت، پاکدامنی، کرامت و رشد و ارتقای زنان ایرانی اعتقادی ندارند. آنها از همه واژه‌های زیبا و فریبنده استفاده می‌کنند تا چادر را که نماد استقلال و آزادی و آزادی زن ایرانی است، از سر وی بردارند و دوباره از زن به عنوان یک کالای مصرفی در بازار کار و سرمایه استفاده نمایند. زن ایرانی در دوران پهلوی باید نیمه‌برهنه در مقابل دوربین‌های تبلیغاتی ده‌ها پشتک‌وار و می‌زد تا فلان کمپانی وابسته به صنایع مونتاژ غربی در ایران آدامس خروس‌نشان یا فلان تلویزیون و بهمان پنکه را می‌فروخت. هر انسان عاقلی می‌داند داستان حجاب در ایران داستان دربند بودن و آزاد نبودن زنان نبوده و نیست؛ بلکه به اقرار بعضی از کارگزاران رژیم حقیر پهلوی داستان ترویج فساد و به‌هم‌ریزی اقتصاد و فضاسازی برای کالاهای مصرفی نظام سرمایه‌داری بود. اسناد این بخش نمونه‌های بسیار کوچکی از این مبارزه نابرابر میان زن ایرانی با نظام سرمایه‌داری غرب و نوکران آنها در ایران است که امیدواریم به فهم تاریخ این دوران کمک کند.

۱

کشف حجاب زنان شریف و حجاب اجباری زنان بدکاره!

غم‌انگیزترین ماجرای کشف حجاب در دوران استبداد رضاخانی در آنجایی خودنمایی کرد که از سوی حکومت دستور داده شد زنان معروفه (بدکاره و فاسد) حق ندارند کشف حجاب کرده و بدون چادر در مجامع عمومی حاضر شوند. عجیب‌تر آن که اغلب کسانی که واقعه کشف حجاب را مورد بررسی قرار دادند عموماً از کنار این اقدام ناجوانمردانه حکومت رضاخان به راحتی گذشته و بدان نپرداخته‌اند. اقدامی که وقیحانه میلیون‌ها زن ایرانی پاک سرشت و پاک طینت و عقیف را که حاضر نبودند عفت و شرافت خود را هزینه خوی استبدادی و استعماری نظام سرمایه‌داری نمایند و از حجاب خود دست بردارند، هم‌طراز زنان بدکاره و فاسد قرار داد.

اگر رژیم پهلوی در دوران سیطره‌ننگین رضاخان، هیچ جنایت و خیانتی مرتکب نشده بود، همین بخشنامه که میلیون‌ها زن ایرانی را فقط به جرم حفظ عفت و شرافت، همسان زنان فاسد قرار داد، برای منفور شدن در تاریخ این ملت باید کافی دانست. در تاریخ ۲۷ آذرماه ۱۳۱۴ یعنی حدود بیست روز قبل از ابلاغ رسمی کشف حجاب

توسط حکومت رضاخان، محمود جم وزیر داخله و رئیس الوزراء این دوران، ابلاغی به کلیه وزارخانه‌ها صادر می‌کند که در انتهای این ابلاغ آمده است:

... از دخول بعضی عناصر بد و زن‌های بدسابقه در این قبیل مجامع (مجامع عمومی و سایر مجامعی که توسط بی‌حجابها برگزار می‌شود) باید ممانعت شود. حتی اگر فواحش به کشف حجاب احترام نمایند باید قویاً جلوگیری شود که صدمه به این مقصود مقدس نزنند.^۱

(سند شماره ۴۰)

تاریخ ۲۷ آذرماه ۱۳۱۴

وزارت کشور

در تعقیب متحدالعمال نمره ۱۴۴۲، لزوماً تذکر می‌دهد اصلاح وضع نسوان و تربیت آنها یکی از مهمترین اصلاحات اجتماعی به شمار می‌رود. مادامی که نصف جامعه مستور و از برکت علم و تربیت و زندگانی اجتماعی خارج و دور باشد، به اصطلاح عوام (ضعیفه) ناقص‌العقل بیش نبوده، مانع ترقیات و تمدن مملکت خواهند بود.

بنابراین در درجه اول حکام و مأمورین دولتی که عهده دار اداره کردن حوزه مأموریت خود می‌باشند، باید به تمام معنی به اهمیت این معنی پی برده، خود را آماده و وظیفه دار اجرای این منظور بدانند و با یک عزم راسخی در پیشرفت آن کوشش نمایند. زن جاهل و پرده نشین قادر به حفظ حیثیت و شرافت خود نبوده، همیشه دستخوش مردها بوده و نمی‌تواند کمکی برای عائله و شوهر خود باشد. دائماً محتاج به یک قیم و صاحبی خواهد بود. اگر زن تربیت شده و داخل اجتماع باشد بهتر می‌تواند امور خانوادگی و منافع خود را اداره کند و پشتیبان حقیقی برای مرد خود باشد. برای حصول نتیجه مطلوبه، اقدام به این منظور باید بدو از محیط معارف اقدام، یعنی ابتدا از مدیره‌های دبستان‌ها و محصلات شروع شده و به سایر طبقات بسط پیدانماید. در این باب، دستور جامعی به رؤسای معارف هر محل از طرف وزارت معارف داده شده است. طرز عمل باید طوری باشد که پیشرفت مقصود دائماً تأمین شده باشد. در مرتبه اول باید دبستان‌ها و مدارس دخترانه شروع و مأمورین دولتی اقدام و مجالسی با خانواده‌های محترم و تربیت شده تشکیل داده، با نهایت متانت با دادن کنفرانس‌ها و مذاکرات مفیده اخلاقی راجع به عفت و پاکیزگی و صحت عمل و سادگی در لباس مقصود خود را پیش ببرند. مخصوصاً توجه و تأکید می‌شود که باید از تولید رقابت بین خانم‌ها در موضوع لباس و مد اجتناب شده و مزایای سادگی لباس و تحمل را با دادن سرمشق و بیانات مقتضی گوشزد نمایند، ... رقابت و تعقیب کردن مدهای خارجه تولید خرج زیاد و خانه خرابی خانواده‌ها نتیجه نخواهد داشت، مخصوصاً مأمورین باید کوشش نمایند که مقصود از این اقدامات تقلید صرف اجانب نیست بلکه منفعت عائله‌های ایرانی و مملکت آن را ایجاد می‌نماید که خانواده ایرانی هم روی پایه محکم علم و

۱. واقعه کشف حجاب، همان، ص ۹۶.

دانش و ملکات اخلاقی و دولتخواهی گذارده شود، از دخول بعضی عناصر بد و زن های بدسابقه در این قبیل مجامع باید ممانعت شود، حتی اگر فواحش به کشف حجاب احترام نمایند، باید قویاً جلوگیری شود که صدمه به این مقصود مقدس نزنند. از طرف دولت برای همکاری و تقویت پیشرفت این منظور به شهربانی های ولایات دستور داده شده است. جریان امر را مرتباً راپرت دهید.

وزیر داخله و رئیس الوزرا
محمود جم

۱۴۴۲

متحدالمال به حکام

موضوع کشف حجاب باید از طرف حکومت و شهربانی تقویت شود، بدون آنکه کسی را مجبور به کشف حجاب نمایند و اگر کسی از عاظم یا غیره مخالفت یا اظهاراتی برضد بنماید، فوراً توسط شهربانی جلب و تنبیه شود. اقدامات باید خیلی با متانت و عاقلانه باشد. جریان پیشرفت امر را مرتباً رمزاً اطلاع بدهید.

وزارت کشور

اداره

تاریخ ماه ۱۳

شماره

پیوست

جناب آقای رئیس محترم مجلس شورای اسلامی، قریباً معلوم است که در مجموع معقول و مقدر از نسیب و حقوق دولت در بار
مجلس و در خصوص بیرون رفتن اہم سطر لہذا، از ولایت و سرحد و در ضمن این امر از وزارت دریم

در روز پنجشنبه ۱۳۰۰

محمد

۱۳۰۰

بہر حال و کلام

مجلس کتب محاسب بہ در احوال حکومت و در بارہ بی نصرت و در مدین انہم کی را مجبور بہ کتب محاسبہ بنام
دراستی از دو خطای غیر منصف یا اگہا در وقت برصہ بنام ہر از سطر لہذا، بی عیب و شہرہ از آمدن است، ہمین دفع

با تانت و عاقدتہ است، ہر یک بیرون رفتن امر از سطر لہذا، اطلاع ہم

این بخشنامه‌ای بود که در صدر ابلاغیه‌های رژیم رضاخان در مسئله کشف حجاب قرار دارد و به طور طبیعی تمام کسانی که قبل و بعد از انقلاب ماجرای تغییر لباس و کشف حجاب را مورد بررسی قرار دادند به خاطر اهمیت این ابلاغیه و سایر اسناد مشابه باید آن را در صدر بررسی‌های خود قرار می‌دادند؛ لیکن حتی اشاره کوچکی نیز به آن نداشتند. نه نویسنده کتاب *علما و رژیم رضاشاه*^۱ نه نویسنده کتاب *کشف حجاب، زمینه‌ها، پیامدها و واکنش‌ها*^۲ و نه دیگران اشاره‌ای به این اسناد نداشتند. از همه عجیب‌تر این که نویسنده کتاب *کشف حجاب می‌نویسد: «بخشنامه کشف حجاب بر خلاف قانون اتحاد شکل البسه که هشت طبقه را مستثنی کرده بود برای هیچ کس استثنایی قائل نشد.»*^۳ این در حالی است که ابلاغیه محمود جم و اسناد بعدی که در ادامه خواهد آمد نشان می‌دهد زنان بدکاره و فاسد حق کشف حجاب نداشتند و نه تنها از قانون کشف حجاب معاف بودند بلکه اگر کشف حجاب می‌کردند به شدت با آنها برخورد می‌شد و این ظالمانه‌ترین واکنش رژیم پهلوی در شکستن سد مقاومت زنان و تحقیر میلیون‌ها زن مسلمان در مقابل کشف حجاب بود.

امیدواریم انتشار منسجم این اسناد مغفول مانده، که به ندرت در تاریخ کشف حجاب از آنها سخن به میان آمده در شناخت تاریخ این دوران به نسل حاضر و نسل‌های آینده کمک کند.

۱. حمید بصیرت‌منش، *علما و رژیم رضاشاه*، تهران، عروج، ۱۳۷۶.

۲. مهدی صلاح، *کشف حجاب، زمینه‌ها، پیامدها و واکنش‌ها*، تهران، مؤسسه مطالعات و پژوهش‌های سیاسی، ۱۳۸۸.

۳. همان، ص ۱۷۸.

وزارت جنگ

سواد _____

مورخه ۱۴/۱۱/۸

نمره ۲۳۰۹۶

محرمانه مستقیم فوری

وزارت جنگ

در ضمن دستور و تعلیمات صادره راجع به رفع حجاب، زنهای معروفه حق ندارند خود را داخل در مجامع نسوان و خانواده‌های نجیب نموده و در صورت رفع حجاب جلوگیری به عمل می‌آید. طبق راپرتهای شهربانی خوزستان با اینکه بعضی از زنهای معروفه که به اتکای افسران، ترک چادر نموده بودند از طرف شهربانی جلوگیری به عمل آمده^۱ مع ذلک نصرت نام معروفه به اتفاق نایب شاهرخی افسر ارتش بدون حجاب به سینما رفته است. متمنی است، امر فرمایند در این خصوص تعلیمات لازمه صادر گردد.

کفیل اداره کل شهربانی

[سرباس مختار]

ضمیمه مراسله نمره ۲۳۲۲/۸۲۰۰۴ صادره به ستاد ارتش
۱۴/۱۱/۸

سواد مطابق اصل است

امضا

وزارت جنگ

حواله
مورخه ۱۳۴۱
نمبره ۲۳۰۹۲

داست حضرت

دستور دستور و تقویت صدور رایج مع حب زلفه لود تهن باره
خود را دست در پیش لایق و قراره آبر نیب نموده و در دست
سخت محاب جوگیر هر ما به لایق باره ت نه به عزت بی با سیکه نهی
صدقه در ایضا، امران ترک بهد بر لایق لود ت نه به جوگیر بهی ایست
فدیت نه صدقه با تفاق بیست شرف از امر درین مع حب سید
تفریح در فریخ در حدیقه تیهات هغه صدقه کند -
کنند اران سحر شوره

سید علی
گوشا

صدور شماره ۲۳۲۲ / ۸۴۰۰ / ۱۳ / ۱۱ / ۸

نمره ۶۴۵۳

وزارت جنگ

رکن —

مورخه ۱۴۱۱/۱۱

ستاد ارتش

شعبه مرموزات

ضمیمه —

محرمانه مستقیم

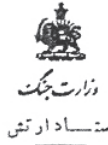
متحدالمآل

تعقیب متحدالمآل نمره $\frac{۶۱۴۷}{۱۴/۱۰/۲۵}$ لزوماً اشعار می‌گردد، چون این طور مقرر گردیده که کلیه زنهای معروفه و معلوم‌الحال بایستی با چادر بوده باشند. علی‌هذا مقتضی است قدغن فرمایید مراتب را به وسایل مقتضی به عموم افسران آن قسمت گوشزد و حالی نمایند که افسران ارتش شاهنشاهی به هیچ وجه حق ندارند، با این قبیل زنهای معروفه در مجامع و معابر عمومی رفت و آمد نموده و یا آنها را بدون حجاب داخل مجامع نسوان و خانواده‌های نجیب نمایند.

کفیل ستاد ارتش سرلشگر ضرغامی

[امضا]

دکتر
شعبه حقوق
شعبه

کتابخانه
۹۳۵۳
مورثه
۱۶۱۷۲۱
در جواب مراسم عرواق و اعداد
میزه که مشتمل بره است با نمرد
ذکر شود

عزیز استغیث

شماره ۱۱

تقدیر شماره ۱۱ / ۱۶۱۷۲۱
کتابخانه مورثه ۹۳۵۳
۱۶/۱۷/۳۵

کتابخانه مورثه ۹۳۵۳
عزیز استغیث
دعا که نمائید که ان شاء الله تعالی
در جامع و سایر موسسات
توان و در تالیف و ترجمه
کتابخانه مورثه ۹۳۵۳

نمره ۶۴۵۸

(ارکان حزب کل قنون)

مورخه — ماه ۱۳۱

نمره قبل —

ضمیمه —

تاریخ ۱۴/۱۱/۱۲

مسوده تلگراف
کتبیکارت
دوسه

محرمانه مستقیم

کفیل فرماندهی لشگر نمره ۶ خوزستان

طبق راپرت واصله ستوان یکم شاهرخی افسر آن قسمت با نصرت نام معروفه بدون حجاب به سینما رفته، چون این طور مقرر گردیده که کلیه زنهای معروفه بایستی با چادر بوده باشند علی هذا مقتضی است قدعن فرمایید ستوان یکم مزبور را توبیخ و شدیداً مؤاخذه نمایند که چرا رعایت مقررات جاریه را ننموده؟ و علاوه بر آن اکیداً دستور داده شود که افسران مزبور به هیچ وجه حق ندارند با این قبیل زنهای معلوم الحال در معابر و مجامع عمومی رفت و آمد نمایند.

کفیل

۶۴۵۱
 نوبت خوان
 کتب ۱۳۵۱
 کتب
 خوسه

از کان حرب کل قشون

سوره شکر
 شکر
 سوره شکر
 شکر
 سوره شکر
 شکر

در ترویج
 کتب و نشریات
 کتب و نشریات

ممنونم از استاد و همکاران که در امر آفتاب نشریات همسران و همکاران
 بهینها و همکاران همسران و همکاران که در امر آفتاب نشریات همسران و همکاران
 تا آخر زمان نشریات همسران و همکاران که در امر آفتاب نشریات همسران و همکاران
 همسران و همکاران که در امر آفتاب نشریات همسران و همکاران که در امر آفتاب نشریات همسران و همکاران

کفیر

نمره ۶۴۵۲

(ارکان حرب کل قشون)

مورخه — ماه ۱۳۱

نمره قبل —

ضمیمه —

تاریخ ۱۴/۱۱/۱۱

مسوده تلگرافی
کتابیکارتون
دوسیه

* مجرمانه مستقیم

وزارت جنگ

عطف به مرقومه نمره ۸۴۰۰۴/۲۳۲۲/آ زحمت افزا می‌گردد. راجع به ستوان یکم شاه‌رضی
 افسر لشکر خوزستان که به اتفاق نصرت نام معروفه بدون حجاب به سینما رفته شرح لازم به
 لشکر نمره ۶ خوزستان صادر گردید که مشارالیه را توبیخ و شدیداً مورد مؤاخذه قرار دهند. و
 ضمناً نیز برای استحضار خاطر محترم تصدیق می‌دهد، به طور متحدالمآل به عموم قسمتهای
 ارتش دستور صادر گردیده که افسران ارتش شاهنشاهی به هیچ وجه حق ندارند با این قبیل
 زندهای معلوم‌الحال در مجامع و معابر عمومی رفت و آمد داشته باشند.

۶

نوع قول
تاریخ ۱۱/۱۱
کارن
دوسیا

از کان حرب کل قشون

مسو دو کتو
تاریخ
مورد
شعبه

روزه ششم

روزه ششم

سلف برادر من محمد حسن که در وقت از ایگور و باغ بر محمد حسن از ایگور
 خزان و باغی که در آنجا بود و در آنجا که در آنجا بود و در آنجا که در آنجا بود
 و در آنجا که در آنجا بود و در آنجا که در آنجا بود و در آنجا که در آنجا بود
 و در آنجا که در آنجا بود و در آنجا که در آنجا بود و در آنجا که در آنجا بود
 و در آنجا که در آنجا بود و در آنجا که در آنجا بود و در آنجا که در آنجا بود
 و در آنجا که در آنجا بود و در آنجا که در آنجا بود و در آنجا که در آنجا بود

وزارت جنگ

لشکر ۶ خوزستان

دکن مرموزات

شعبه _____

نمره ۱۸۱۷

تاریخ ۱۳۱۴/۱۱/۲۱

ضمیمه _____

محرمانه - مستقیم

ریاست ستاد ارتش

عطف به امریه نمره $\frac{۶۴۵۸}{۱۴/۱۱/۱۲}$ دفتر مرموزات به عرض می‌رساند. این موضوع قبلاً از طرف شهربانی شفاهاً به لشکر راپرت [شده بود و] شخصاً تحقیقات عمیق‌ه نموده معلوم گردید که ستوان یکم شاه‌رخ‌ی در همان شب در یک لڑ با رئیس مالیه اهواز و چند نفر دیگر نشست‌ه بوده و نصرت معروفه در لڑ او نبوده، ولی نصرت نام در آن شب بدون حجاب به سینما آمده و در یک لڑ دیگر دور از آنها بوده است. ضمناً چون سابقه آشنایی ما بین نصرت و شاه‌رخ‌ی بوده تصور کردند که با مشارالیه آمده در صورتی که مربوط به او نبوده علی‌هذا به شهربانی دستور داده شد، مطابق مقررات نصرت مزبور را که برخلاف اوامر صادره اقدام نموده، تعقیب نماید.

کفیل فرماندهی لشکر ۶ خوزستان

سرتیب معینی

[امضا]

وزارت جنگ

« لشکر خوزستان »

دفتر سربازت

شعبه

لحیره ۱۸۱۷

تاریخ ۱۱ / ۱۱ / ۱۳۱۴

شعبه

محرمه بیست و نهم

ریاست ستاد ارتش

عطف با سیم ۵۸۴۴ دفتر سربازت بعضی سیراندازان موضوع
 قبل از طرف شهربانی شفا ما به لشکر راپورت شخصاً تحقیقات تعیین نموده
 معلوم گردید که ستوان یکم شاهی در هاشم در یک تریاژس بالمیه
 اهورازو چند نفر دیگر نشسته بوده و حضرت سرور فرزند لرد و بنوده ولی
 حضرت نامه در آن شب بدون حجاب به سینما آمده و در یک لرد دیگر از
 لرد آنها بوده است ضمناً چون سابقه شافی باین حضرت و سایر لرد
 بوده تصور کردیم که با مشارالیه آمده در صورتیکه بر طبق لرد بنوده علیمدار
 شهربانی دستور داده شد مطابق مقررات حضرت زنوره را که بر خلاف
 اداریه صادره اقدام نموده تعقیب نماید - کینیل فرزندهای لشکر خوزستان
 سعیدی

وزارت جنگ

اداره سبب برید

غیر ۲۲۲۲۰
۱۴۰۰۶

تاریخ ۸ ————— ۱۱ ماه ۱۳۱۴
شعبه کتبات

کتابت سند در سفر

این پنج مجلد در سفر سرورده در ۱۱ ماه ۱۳۱۴ در این سفر
در اول ماه پنج و در دوم در یک صورت سرورده باقی
سفران هم سفرانی که در آنجا سفر کرده است
ان که اینها نیز در سفر است تاریخ ۱۱ ماه ۱۳۱۴
در این سفر ۱۵۰ درجه در آنجا در ۱۱ ماه ۱۳۱۴

[Handwritten signature]

نمبر ۹۴۵۴
مورثه
۱۷۱۱
در جواب مراسم حروف و اعداد
میزه که مشتمل بره است با نمره
ذکر شود

وزارت جنگ
متباد او تش

رکب
شبه
شبه

وزارت استعفی

شماره ۱۱۱

تغیبات شماره ۱۱۱
۱۳۱۲
۱۳/۱/۳۵
گروه اولی که در روز ۱۳۱۲
چون اینطور تصور کرده اند

کمیته زنده ساز و در علوم و فنون با همکاری بعضی از
علمای معتمدین در نظر گرفته شد و در این خصوص
در حال نمایندگی که امران از سرش است بر مجموعی
در جامع و سایر علوم رفت و آمد نموده و با آنها
توان و در اولی که در اینجه نمایندگی

کلیه کارها را در دست
کلیه کارها را در دست

وزارت جنگ
مخبره ششم فسر

حوادث
موردخفا ۱۳۴۱۸۸
نمبر ۲۳۰۹۲

در است حکم

در غیر دستور و تقیات صادر بروج مبلغ هجرت از فسر

مورد در امور و بروج لوان و فرازاده که در سبب نموده در صورت

بمنح حساب جوگیر مبر ما این طبق راپورت شهر به هجرت که با سبب نموده

مصرفه در بانک و فسران ترک بده بزرگوار در طرف شهر به جوگیر مبر

فهرت نام مصرفه بانک نیک شایع از فسران مبر در این موجب

تتمیمات در فریج در اینجهت تقیات کنند صادر کنند -

کسر ادان کسر شهر

لیدر شهر
لوسا

۲۲۲۲ / ۱۳۰۰۳
۱۳ / ۱۱ / ۸

بجی کراسمہ روز فدا سے گلگت رسیدی ہے
یہ گلگت فدا سے تکرار ہے لہذا سوان علم شاہین بنی =

کوونہ میں محبوب پر سنا رفتہ

ایک کین لکھ عرض مکن سوان برنور آن ہے در سنا ہم

دعا در کین شکر بودہ در کین سنا ہم اکلذہ چندنو گلگت

نشدہ ہم نہ نغمہ = کوونہ در کین لکھ ہم

بیشای در کین دلدہ شکر نغمہ = کوونہ در کین لکھ ہم

جسبہ سنا رفتہ ہم تعبت نہ

دکتر لکھ لکھ لکھ لکھ لکھ لکھ

نمره خصوصی ۹۰
محرمانه و مستقیم

ریاست وزراء
اداره کل شهربانی

(سند شماره ۱۰۹)

تاریخ ثبت ۲/۱۹/۱۳۱۵/ماه

حکومت همدان زاپورت می دهد با عملی شدن کامل رفع حجاب در آنجا باقی ماندن عده فواحش با چادر سیاه صورت خوبی ندارد. و چون از عبور و مرور آنها نمی توان در معابر جلوگیری کرد، تقاضا کرده است در صورتی که اجازه داده شود با شرایطی ترتیب برداشتن چادر آنها نیز داده شود مقرر دارید دستور مقتضی به شهربانی همدان صادر نماید که در رفع حجاب آنها اقدام نموده تا اصلاً چادر از بین برود. به حکومت همدان هم در این زمینه دستور داده شد.

رئیس الوزراء

سند ۱۰۹

نوع موده
موضوع موده
ضمیمه
مسئول یا کتوبس

نمره عمومی
نمره خصوصی ۹۰
کارتن
دوبه

تاریخ تحریر ماه تاریخ یا کتوبس تاریخ ثبت ۱۹/۲/۱۳ ماه ۱۳

مورد دست

ردار کل شهربانی

حکومت همدان زاپورت می دهد با عملی شدن کامل رفع حجاب در آنجا باقی ماندن عده فواحش با چادر سیاه صورت خوبی ندارد. و چون از عبور و مرور آنها نمی توان در معابر جلوگیری کرد، تقاضا کرده است در صورتی که اجازه داده شود با شرایطی ترتیب برداشتن چادر آنها نیز داده شود مقرر دارید دستور مقتضی به شهربانی همدان صادر نماید که در رفع حجاب آنها اقدام نموده تا اصلاً چادر از بین برود. به حکومت همدان هم در این زمینه دستور داده شد.

پرورده ویژه صدومین سالگرد کودتای سیاه رضاخان (۲)
سال هجدهم ۶۷ و ۶۸ و چهار و نایستادن ۱۴۰۰
دوره سوم

کابینه ریاست وزراء

نمره ۶۵ / ۱۹ / ماه ۲ / ۱۳۱۵

کشف تلگراف رمز حکومت همدان

ریاست وزراء ۱۶۲۳ با عملی شدن کامل رفع حجاب باقی ماندن عده فاحشه با چادر سیاه فوق‌العاده رکبک، ضمناً نمی‌شود عبور مرور آنها را در معابر جلوگیری کرد. در صورت مقتضی اجازه فرمایید با شرایطی با آنها نیز ترتیب برداشتن چادر سیاه داده شود. ۱۵/۲/۱۸ نمره ۱۷۱۴
علینقی بیگلری

همدان حکومت نمره ۱۷۱۴

به شهربانی کل دستور لازم در رفع حجاب فواحش هم داده شد.

۱۵/۲/۱۹

نمره ۶۵

رمز شد

پرومند

کمیته ریاست آذرا

شماره ۱۱۰

بمجلسات کتب و تحریفات روز خلعت هدی

شماره ۶۵

۱۳۱۵/۲/۱۹

ریاست محترم ۱۹۲۲، مع شده تاریخ موجب بانه فاندن عمد چشمه با چه
سید فوق بود رنگی خفا غرضند عبد دلد آنها را در صابر جد گیر کند در صورت
فرشته با بر ایلی با اینها نیز ترتیب بر روشن جا در سید در دلد ۱۵/۱۱/۱۳۱۴ (۷۱۴) غیر بجز

بدهان مجلس در این مقام در
بدهان مجلس در این مقام در
بدهان مجلس در این مقام در
بدهان مجلس در این مقام در

۶۸
۱۵
۱۱
۱۱

نمره خصوصی ۹۱

ریاست وزراء

محرمانه و مستقیم

حکومت همدان

عطف به تلگراف رمز ۱۵/۲/۱۹ به طوری که اداره کل شهربانی اطلاع می دهد راجع به
نمره ۶۵
فواحش به شهربانی ایالات و ولایات دستور داده شده است که آنها را محدود نمود تا در معابر
عمومی دیده نشوند. ولی هر یک از آنها که شوهر اختیار نمایند، اجازه رفع حجاب به آنها داده
شود.

رئیس الوزراء

برومند

امضاء

شماره ۱۱۱

نوع مسوده
 موضوع مسوده
 ضمیمه
 مسئول یا کنویس

نمبره عمومی
 ۹۱
 نمره خصوصی
 کاتبین
 دومیه

تاریخ تحریر: ماه ... تاریخ با کنویس: ماه ... تاریخ ثبت: ماه ۱۳۰۵

مکان درج

محلته

مجلس استیلا
 در روز شنبه ۱۳۰۵
 در محل کلاس اول در دبستان
 در تهران در روز شنبه ۱۳۰۵
 در محل کلاس اول در دبستان
 در تهران در روز شنبه ۱۳۰۵

محرمانه

ریاست وزراء

معطوفاً به مرقومه نمرة ۹۰، راجع به زنهای معروفه به شهربانی های ایالات و ولایات دستور داده شده است که آنها را محدود نموده تا در معابر دیده نشوند ولی هر یک از آنها که شوهر اختیار کرد، اجازه رفع حجاب بدهند.

رئیس اداره کل شهربانی سرتیپ مختار

۱۵/۲/۲۱

نمره ۳۹۳۲

تاریخ ۱۵/۲/۱۳۹۲

نمبر ۳۹۳۳

۴۹۶۲
شعبه

وزارت داخله

اداره کل شهربانی

اداره

دایره

موضوع

حرمات

ریاست وزرا

معطوفاً بر قومه نمرة ۹۰ راجع بزندهای معروفه بشهربانی های ایالات و ولایات دستور داده شده است که آنها را محدود نموده تا در مصابردیده نشوند ولی هر يك از آنها که شوهر اختیار کرد اجازه رفع حجاب بدهند - رئیس اداره کل شهربانی برتیب مختار

کشف حجاب و سانسور و تبعید افسران مسلمان

بازی از خروسی پرسید که تو مقرب خانه بنی آدم هستی و برای تو پهلوی خانه خود خانه می‌سازند و از دست خود به تو آب و دانه می‌دهند، سبب چیست که هر گاه بر سر تو آیند و می‌خواهند که تو را بگیرند، غوغا و فتنه می‌انگیزی و از این خانه بدان خانه و از این بام بدان بام می‌گریزی؟ اما من مرغی وحشی‌ام که در کوهسار بزرگ می‌شوم چون مردم مرا صید کنند بر سر دست ایشان آرام می‌گیرم و چون مرا از پی صیدی فرستند با آن که فارغ‌البال پرواز می‌نمایم صید را گرفته و به خدمت، باز می‌آیم و هرگز عربده و غوغا نمی‌کنم؟ خروس گفت: ای باز هرگز هیچ جا دیده‌ای و یا از هیچ کس شنیده‌ای که بازی را به سیخ کشیده باشند و بر آتش گردانیده؟ باز گفت نی. خروس گفت تا من در این خانه‌ام و نیک از بد باز می‌دانم صد خروس را دیده‌ام که سر بریده‌اند و بال و پر کنده و شکم آن را شکافته و بر سیخ کشیده‌اند و کباب کرده و گوشت او را خورده‌اند. نوحه و فریاد مرا جهت این است و از این جهت همیشه خاطر م‌مجروح و دلم اندوهگین است.

حکایت اسناد این قسمت حکایت آن خروس است که همیشه خاطرش مجروح و دلش اندوهگین است. داستان ارتش رضاخان و ارتش‌یانی که به‌ظاهر با کودتای سیاه بر مصدر قدرت قرار گرفتند، چنین است. یکی از افسران جزء یکی از ایالت‌های دورافتاده به مادرش نامه می‌نویسد و پس از احوالپرسی می‌گوید اگر داستان کشف حجاب داستان بی‌ناموسی و از بین رفتن حجب و حیای شما می‌شود، شما و خواهرانم کمی تریاک بخورید و خود را بکشید تا این بی‌ناموسی را نبینید. از آنجایی که یکی از سیاست‌های رضاخان کنترل شدید مردم به خصوص ارتشیان بود نامه را گشوده و ماجراهایی که پس از گشودن نامه بر سر این افسر می‌آید خود فصل کوچکی از استبداد سیاه رضاخانی را به نمایش می‌گذارد. این اسناد دو مسئله را روشن می‌کند: اول کنترل شدید دستگاه حکومت بر مردم و این ذات دولت مدرن است که باید از همه چیز مردم خبر داشته باشد. دوم آزادی و ایمان حتی ارتش‌یانی که به‌ظاهر در زیر سیطره استبداد و حقوق‌بگیر آن هستند ولی ایمان و اعتقادات خود را حفظ کردند و این همان کمینگاهی بود که در انقلاب اسلامی امام خمینی از آن بهره گرفت و بنیادهای استبداد پهلوی را از هم گسیخت.

وزارت داخله

اداره کل شهرياني

سواد: عريضه ستوان يكم غلامرضا فضلي

خانم والده عزيزم را قربان بروم

پس از تقديم عرض ارادت، سلامتي وجود محترم را مسئلت مي نمايم. چنانچه از راه لطف جويي احوالات فدوي باشيد، سلامت و به دعاگويي مشغول مي باشم. مرقومه شريف كه حاوي سلامتي وجود محترم بود، زيارت [شد] خيلي خورسندی روی [داد] و از اينكه عكس فدوي را خواسته بوديد تقديم [مي كنم] علت دير دادن كاغذ بنده براي اين بود كه مفتش آمده بود براي رسيدگي به حساب ساختمان. اينكه پيراهنهای بنده را خواسته بوديد، نمي دانم كدام را مي فرماييد؟ البته مرقوم داريد تا پست بعد، ان شاء الله بلكه با يك مبلغی وجه براي شما بفرستم. مادر جان ميل دارم قدری از سرگذشت خواهر بدبخت خودم سرور زمان براي بنده بنويسيد كه از وضع زندگانی آن بيچاره مسوق باشم. از قول بنده از آقای آقا سيد عبدالله و خانمها و فرخ زمان احوال پرسی فرماييد همشيره زادهها را ديده بوسی نماييد. از احوالات امير قلی كه سرنوشت اين طفل بي گناه اين طور بود كه نه مادر و نه پدر به خود نبيند و در دامان پدر، مادر بزرگ نشود، مرقوم داريد. دو دست چرخ فلک به امير و اكبر نشان داد رنج بی پدر و مادری را توفیر نمی كند، خواه پدر و مادر آنها مرده باشند خواه بی غيرت باشند. راجع از وضعیت تهران براي بنده مرقوم فرماييد. راجع به بی حجابی اگر امر خيلي سخت شد علاقمند مي باشم قدری تریاك شما و خواهرهای عزيزم ميل نماييد كه ديگر اين قسمت را نبينم. البته پس از مطالعه اين كاغذ را فوراً آتش بزنييد. تاج دولت حضور همگی سلام تقديم مي دارد.

قربان تمام شما فضلي

محل امضا

مطابق سواد است [امضا]

نام داده عزیزم که فریاد مردم

پیران قدیم و فرزندان ما سر و جد تو هم از سنت من (جا بپذیر از انچه
چیز اول است نه من باینکه دوست دیده گوی تحمل منم مروت تو نیست که ما را
ما سر و جد تو هم از فریاد حق خود نه در سر ما باید نفس نه در فریاد تو
بودید بقیه است در دانی که نه بنده بر این ایستاد که نفس آنم به جود بر آن
به جابری حق که ایستاد بر این ایستاد که فریاد بودید بنده ام که ام
سر فریاد تو که فریاد ما درید تا میت بود آن الله بکنده بیکت بسفر بود
بر این سر فریاد ما در دهان میسر دارم که در اندر گدازت و این بدست
خودم رزق زانی بر این بنده بر میسره که از وضع زندگی ما سر آنی بر این
با نام از قول بنده در کس که ایستاد به الله و خام که در فریاد زانی ابروال
بر سر فریاد تو بنده زاده الله دیده به سر فریاد تو از اول است بر سر

که روزت این سخن برگاه این سخن بگویم که در روز و شب در بخندند
 و در روز که پدر ما در بزم تو در توام و امیر راست جوی غلبه بر او
 و دیگر فتاد او در پنج بر پدر ما در لاله تو تر کنه فراه پدر ما در الاورد
 با لاله فراه بر بزم با لاله راج از دینت طرا تا بر این بر توام ز لاله
 راج بر این طرا در این صفت که لاله نه من قدر تر است
 نه و فادر از توام به غایت که دیگر این است که نیز این است بر او
 و این گفته که در این تر ز لاله فراه است حفزه دیگر کدام قدم بسیار

ز به توام بر ما قطع

نمره —

وزارت جنگ

دکن —

مورخه ۱۴۱۱۹

ستاد ارتش

شعبه مرموزات

ضمیمه —

پیشگاه اعلیحضرت هما یون شاهنشاهی راپرت

مفتخراً به شرف عرض می‌رساند: اداره شهربانی سواد مراسله خصوصی ستوان یکم غلامرضا فضلی را که از خرم‌آباد به مادرش نوشته به ستاد ارتش ارسال داشته، مفاد مراسله مزبور دارای یک رشته مطالب خصوصی است.

و ضمناً در آخر مراسله ستوان یکم مزبور به مادرش این طور می‌نویسد: «راجع به بی‌حجابی اگر امر خیلی سخت شد علاقمند می‌باشم قدری تریاک شما و خواهرهای عزیزم میل نمایم که دیگر این قسمت را ننیمیم. البته پس از مطالعه این کاغذ را فوراً آتش بزنید.»

محض استحضار خاطر خطیر شاهانه راپرت گردید.

فرمودند: «به لشکر نوشته شود این نوع افسران خشک و احمق چه فایده دارند و چه نوع می‌شود به آنها اطمینان داشت. باید نصایح و تذکرات لازم به او بدهد تا اگر فایده نبخشید اخراج گردد.»

شماره
دوره ۹ - ۱۳۷۹
در جواب ارساله جروف و ابتداء
مورد که مضمون نامه ای که
ذکر خود

وزارت جنگ
ستاد ارتش

دخ
شماره
تاریخ

یگانه امنیت بمباران ارتش
راپرت

شماره ارتش غیر رسیده : همان شماره نامه را در این خصوص می توانیم که تا جایی که می توانیم
برسد در دسترس قرار دهیم اما در این خصوص نمی توانیم که تا جایی که می توانیم
دستور کار را در این خصوص می توانیم که تا جایی که می توانیم
تربیت ما در این خصوص می توانیم که تا جایی که می توانیم
تربیت ما در این خصوص می توانیم که تا جایی که می توانیم

رصدت در این خصوص می توانیم که تا جایی که می توانیم
تربیت ما در این خصوص می توانیم که تا جایی که می توانیم
تربیت ما در این خصوص می توانیم که تا جایی که می توانیم

نمره ۶۴۴۶

ازکان حرب کل فتون

مورخه — ماه ۱۲۱

نمره قبل —

ضمیمه —

تاریخ ۱۶۸۱/۱۱

مسوده تلگرافه
کتابی

کارتن
دومیه

محرمانه مستقیم

کفیل فرماندهی لشکر نمره ۶ خوزستان

سواد مراسله خصوصی ستوان یکم غلامرضا فضلی که در قسمت تیپ لرستان می باشد و از خرم آباد به مادرش نوشته تلوأ ارسال [می شود] مقتضی است قدغن فرمایید قسمت اخیر مراسله افسر مزبور را تحت مطالعه قرار دهند. و ضمناً نیز حسب الامر مطاع مبارک ابلاغ می گردد، فرمودند: «این نوع افسران خشک و احمق کهنه پرست چه فایده دارند و چه نوع می شود بوجود آنان اطمینان داشت و بالاخره بایستی با نصایح و تذکرات لازمه آنها را به مقررات جاریه آشنا و وادار نمود و در صورتی که نصایح لازمه به افسر مزبور مفید و مؤثر واقع نگردید بایستی اخراج گردد.» و نتیجه اقدامات را نیز اطلاع دهند.

اداره شهربانی ضمن مراسلات سانسوری، سواد مراسله خصوصی ستوان یکم غلامرضا فضلی [را] که در قسمت تیپ لرستان معرفی کرده، ارسال و در آن مراسله که ستوان مزبور به مادرش نوشته بود حاوی جمله ذیل بود:

«از ترتیب بی حجابی مشوش و اگر کار سخت شد شما و خواهرهای عزیزم تریاک بخورید که دیگر این قسمت را نینیم».

به لشکر خوزستان ابلاغ شد با نصایح لازمه این نوع افسران احمق را به مقررات جاریه آشنا و اگر مؤثر واقع نگردید باید اخراج شوند. اینک لشکر عرض می‌کند، افسر مزبور جزء تفتیش مالی و مأمور ساختمان اصطبل در لرستان برای اداره اصلاح نژاد اسب می‌باشد. مع هذا به طوری که امر فرموده‌اند اقدام خواهد شد.

بنابراین به اداره مربوطه نوشته شود.

درد دل که با غم از احوال است که خود را کند در این
 حضور سوزان کیم غم در خاطر خفا هم در قسمت غم
 سوز آید در این دو آن را همه آن سوزان مفرود
 نوشته بهم دور همه در این بود

(در تریب با جهان روشند که کار نیست که تا
 و غم را در غم یک یک خود را هم مگر در قسمت با غم)

بگفته از تان این غم با غم که در این غم غم آن احوال
 که در است جاری است و که در در این غم به این غم
 این غم که در این غم که در این غم که در این غم
 و صبر در آن غم که در این غم که در این غم
 بگفته از تان این غم با غم که در این غم غم آن احوال

نمره ۶۸۷۷

ستاد ارتش

مورخه — ماه ۱۳۶۱

نمره قبل —

ضمیمه —

تاریخ ۱۶/۱۱/۲۹

مسوده تلگرافی
کتابی

کارتن
دوسبه

محرمانه - مستقیم

ریاست اداره تفتیش مالی

طبق راپرتی که به شرف عرض پیشگاه مبارک رسیده ستوان یکم غلامرضا فضلی، افسر آن اداره که برای ساختمان اصطبل جهت اداره اصلاح نژاد و پرورش اسب مأمور لرستان است، شرحی به مادر خود در تهران نوشته که حاوی این جمله بوده است: «از ترتیب بی‌حجابی مشوش، و اگر کار سخت شد شما و خواهرهای عزیزم تریاک بخورید که دیگر این قسمت را نبینم.» چون حسب‌الامر مبارک بایستی با نصایح لازمه این قبیل افسران احمق را به مقررات جاریه و اقتضای زمان آشنا کرد. و اگر مؤثر واقع نگردد، اخراج شوند. علی‌هذا مراتب را برای استحضار آن اداره اعلام داشت که به امتثال امر مبارک راجع به افسر مزبور قدغن فرمایند اقدام لازم معمول دارند.

کفیل

نمبر ۶۸۷۷
نمبر قتل
تاریخ ۲۱
کارن
دوسه

۱۴
مهران

سناد از پیش

۶۰۶
ماه ۱۳۶۱
تبریز

عمر - ستم

رستادور پیشتر

بسم الله الرحمن الرحیم
بیتادور پیشتر
دیویش الهی در استانی که شرب با
که هم این جمله است (در کتبت به چه) روش در کمال است
دفاع در از آن کینه از کینه است که
چون جسد را بر یک نفس از این عمر از آن

بسم الله الرحمن الرحیم
دیویش الهی در استانی که شرب با
که هم این جمله است (در کتبت به چه) روش در کمال است
دفاع در از آن کینه از کینه است که
چون جسد را بر یک نفس از این عمر از آن

وزارت جنگ

به تاریخ ۱۶/۹ ماه ۱۳۱۴

اداره _____

ضمیمه _____

دائرة _____

محرمانه - مستقیم

نمره ۱۳۹۷۰

ستاد ارتش

عطف به نمره ۶۸۷۷ - نظر به اینکه مادر افسر مزبور از چنین موضوعی به کلی اظهار بی‌اطلاعی [می‌کند] و به علاوه وضعیت و تجدذخواهی او نیز مخالف صدور چنین مراسله‌ای می‌باشد و تصور می‌کنند، اشخاصی از راه دشمنی با ستوان یکم فضلی چنین دسیسه [ی] را مرتکب شده باشند. لذا به طوری که حضوراً تقاضا شد متمنی است اصل مراسله را برای تحقیقات کاملتری، امر به ارسال فرمایند، تا حقیقت امر مکشوف و نتیجه گزارش گردد.

رئیس اداره تفتیش مالی و مباشرتی ارتش

[امضا]

وزارت جنگ

بتاریخ ۹/۱/۱۳۶۱

ضمیمہ

۵۰۱ - ۱۰

ادارہ

قائمہ

نمبر ۱۳۶۷۰

محترم سرکار
 نظر یکم مارچ ۱۹۶۷ء
 صلوات
 بے زہار رہنے کے لیے
 طبی اور دوائی کے
 متعلقہ امور
 کے لیے
 توجہ دینے کی درخواست
 ہے۔
 اس کے لیے
 ضروری اقدامات
 کی درخواست ہے۔
 اس کے لیے
 ضروری اقدامات
 کی درخواست ہے۔

نمره ۷۰۸۶

ستاد ارشد

مورخه — ماه ۱۳۱

نمره قبل —

ضمیمه —

تاریخ ۱۴/۱۲/۱۰

مسوده تذکره
کتبی

کارتن
دوسیه

مجرمانه - مستقیم

کفیل اداره شهربانی

عطف به نمره $\frac{۲۲۴۶۳}{۱۰۶۸۱}$ مورخ ۱۴/۱۱/۸ ستوان یکم غلامرضا فضلی از نوشتن مراسله منظور منکر و تصور می کند اشخاص دیگری از راه دشمنی مرتکب چنین دسیسه ای [نسبت به مشارالیه شده باشند. بنابراین در صورت امکان مقتضی است قدغن فرمایید عین مراسله را ارسال دارند که با خط افسر مزبور تطبیق و حقیقت موضوع روشن گردد.

کفیل

نمبر	۷۰۸۶
نمبر اول	
تاریخ	۱۳۱۶
مکان	
موضوع	

شهاد ارقش

مورد: _____ شماره: _____
 شهادت: _____

کتاب - ستم

کتابخانه مرکزی
 شماره ثبت: ۱۰۶۸۱
 تاریخ: ۱۳۱۸/۱۱/۱۲
 کتب: _____
 فهرست: _____
 ثبت: _____
 کتب: _____

وزارت جنگ

به تاریخ ۱۲/۱۶ ماه ۱۳۱۴

اداره _____

ضمیمه دو ورقه

دایره _____

نمره ۱۴۵۸۶

محرمانه - مستقیم

ستاد ارتش

عطف به نمره ۷۲۰۸ با اعاده عین مراسله، به طوری که از جریان امر استنباط می شود. افسر
موزات
مزبور بدواً به تصور اینکه از طرف دولت در این مورد تصمیمی اتخاذ نشده، به شرح مراسله مزبور
مبادرت و بعداً که از او امر صادره مطلع گردیده شرح جداگانه که به مادر خود نوشته عیناً ایفاد
میشود.

رئیس اداره تفتیش مالی و مباشرتی ارتش

[امضا]

وزارت بهداشت

اداره _____

دائره _____

لشماره ۱۴۵۵۹

تاریخ ۱۲ / ۱ / ۱۳۱۱
ضمیمه

م - ز - س - م

مددکار

حالت ۷۲۰۸
وزارت

با رعایت این گزارش
تعمیرات درجهان در میان تمام فرزند فرزندان
در ظرف مدت در حدود یک سال
در مورد کار در اولاد و سطح لگ
در زمانه

م - ز - س - م
م - ز - س - م

خانم والده عزیزم را قربان می‌روم

پس از تقدیم عرض ارادت، سلامتی شما را مسئلت می‌نمایم، چنانچه از راه لطف جویای احوالات اینجانب باشید، سلامتی، فقط راجع به نرسیدن کاغذ شما خیلی نگران بودم. برای صحت سلامتی شما که درست مسبوق شوم، تاجی را به تهران اعزام [می‌کنم] نظر به اینکه این دختر پناهنده به من شده میل دارم مثل دخترهای خودت به ایشان محبت نمایید. و ضمناً ایشان را تربیت نمایید. همه ماهه برای شما بول خواهم فرستاد. تاجی در نجابت مادر جان همتا ندارد. البته مدتی که در تهران بود در خدمت شما تربیت شد. او را خواهم خواست. از قول بنده از آقای آقا سید عبدالله و خانها و فرح زمان احوالرسی نمایید. همشیره زاده‌ها را دیده بوسی نمایید. هر خبری که از سرور زمان دارید برای بنده مرقوم دارید. مادر جان راجع به بی‌حجایی ابداً اهمیت ندهید. این جهت خوشوقتی ایرانیان است. شما هم اقدام نمایید. البته به شما عرض می‌کنم باید بدانید، چه فرمان یزدان چه فرمان شاه. حکم اعلیحضرت همایونی، حکم خداست.

همشیره عزیزم خانم آقا و فرح زمان

از هر دو شما خواهشمندم که تاجی را مثل خودتان تربیت نمایید. طرز پوشیدن لباس و آداب تربیت را به ایشان گوشزد نمایید. قلیان کشیدن را ترک مشارالیه بدهید.

قربان همه شما امیر فضلی^۱

[امضا]

یدالله از موقعی که رفته بابل برای بنده کاغذ نداده یعنی شما هم نداده‌اید البته فوراً کاغذ بدهید.

۱ - در اسناد قبلی نام ستوان فضلی، «غلامرضا» ذکر شده است ولی در این نامه که به خط و امضای خود نویسنده نامه است «امیر» آمده است. شاید «غلامرضا» نام رسمی و شناسنامه‌ای و «امیر» نام متداول در خانواده او باشد.

تاریخچه و فواید قرص سیم

این قرص سیم که در سال ۱۳۰۰ خورشیدی در ایران
 برای اولین بار ساخته شد و در سال ۱۳۰۱ خورشیدی
 در تهران به ثبت رسید و در سال ۱۳۰۲ خورشیدی
 در تبریز به ثبت رسید و در سال ۱۳۰۳ خورشیدی
 در مشهد به ثبت رسید و در سال ۱۳۰۴ خورشیدی
 در اصفهان به ثبت رسید و در سال ۱۳۰۵ خورشیدی
 در کتایب به ثبت رسید و در سال ۱۳۰۶ خورشیدی
 در اهواز به ثبت رسید و در سال ۱۳۰۷ خورشیدی
 در شیراز به ثبت رسید و در سال ۱۳۰۸ خورشیدی
 در بروجرد به ثبت رسید و در سال ۱۳۰۹ خورشیدی
 در همدان به ثبت رسید و در سال ۱۳۱۰ خورشیدی
 در کرمان به ثبت رسید و در سال ۱۳۱۱ خورشیدی
 در یزد به ثبت رسید و در سال ۱۳۱۲ خورشیدی
 در کوهgiluyeh به ثبت رسید و در سال ۱۳۱۳ خورشیدی
 در لرستان به ثبت رسید و در سال ۱۳۱۴ خورشیدی
 در خوزستان به ثبت رسید و در سال ۱۳۱۵ خورشیدی
 در ایلام به ثبت رسید و در سال ۱۳۱۶ خورشیدی
 در کهگیلویه و بویراحمد به ثبت رسید و در سال ۱۳۱۷ خورشیدی
 در بوشهر به ثبت رسید و در سال ۱۳۱۸ خورشیدی
 در فارس به ثبت رسید و در سال ۱۳۱۹ خورشیدی
 در هرمزگان به ثبت رسید و در سال ۱۳۲۰ خورشیدی
 در مازندران به ثبت رسید و در سال ۱۳۲۱ خورشیدی
 در گلستان به ثبت رسید و در سال ۱۳۲۲ خورشیدی
 در قزوین به ثبت رسید و در سال ۱۳۲۳ خورشیدی
 در آذربایجان شرقی به ثبت رسید و در سال ۱۳۲۴ خورشیدی
 در آذربایجان غربی به ثبت رسید و در سال ۱۳۲۵ خورشیدی
 در اردبیل به ثبت رسید و در سال ۱۳۲۶ خورشیدی
 در Gilan-e Gharb به ثبت رسید و در سال ۱۳۲۷ خورشیدی
 در Gilan-e Shargh به ثبت رسید و در سال ۱۳۲۸ خورشیدی
 در Gilan-e Khuzestan به ثبت رسید و در سال ۱۳۲۹ خورشیدی
 در Gilan-e Mazandaran به ثبت رسید و در سال ۱۳۳۰ خورشیدی

در بیان راجع به هر چه بر ابد ایت نذیر اینست
 خوشتر از اینهاست نام اندام نذیر ابد در آخر
 یکم به اینست به زبان یزدان چه زبان خدا
 کم است و در هر علم نذیر است

اینست عزیزم نام که در فرج زانی

اندر آن تو فرستادم که بجز در حق حرمات تربیت نذیر در
 چه نیت بدست و آنگاه تربیت به بیان که نزد خداست
 یقین کن که در هر وقت خدا را
 بر اینست

نمره ۶۲۵۲

ستاد ارتش

مورخه — ماه ۱۳۶

تاریخ ۱۴/۱۲/۱۶

ضمیمه —

محرمانه - مستقیم

ریاست اداره تفتیش مالی و مباشرتی ارتش

عطف به نمره ۱۴۵۸۶ مقتضی است قدغن فرمایید ستوان یکم منظور رانصیحت [کنند] و
۱۴/۱۲/۱۶
به مشارالیه متذکر شوند که هر گاه روی اصل جهالت و نادانی برخلاف نهضت بانوان کشور
شاهنشاهی کتباً و شفاهاً تظاهراتی از او مشهود شود، تنبیهی که متوجه مشارالیه می‌گردد، منجر به
اخراج از خدمت ارتش خواهد بود.

کفیل

نمبر ۷۲۵۲
 شماره قلم
 تاریخ ۱۳۱۷
 کارکن
 دوسه

سناد ارتش

مورد حکم
 شماره
 تاریخ

کنند -

برای داد و ستد با برادران در شهر
 سلفی ۱۲۵۸۶
 ۱۳/۱۳/۱۶
 نظریه حضرت و برادران در شهر کابل
 کوشش برای کمال بر آنکه در شهر کابل
 در خدمت در شهر کابل

(وزارت جنگ)

نمره —

شونه —

یادداشت به تاریخ — ماه — ۱۳

چون ستوان یکم فضلی جزء اداره تفتیش مالی بود. پس از مکاتبات با اداره مزبور بالاخره در تاریخ ۱۴/۱۲/۱۷ طی نمره ۷۲۵۲ حسب الامر مطاع مبارک فرمان حضرت اجل دامت عظمته* به ریاست اداره تفتیش مالی صادر گردید که افسر مزبور را نصیحت نموده و متذکر شوند که هرگاه روی اصل جهالت و نادانی کتباً یا شفهاً بر خلاف نهضت بانوان کشور تظاهراتی از او مشهود گردد. از خدمت ارتش شاهنشاهی اخراج خواهد شد.

محض استحضار خاطر مبارک معروض گردید

قدوی غلام حسین

ضبط کنید

وزارت جنگ

(لشکر ۶ خوزستان)

رکن —

شعبه —

نمره ۱۶۱

محرمانه - مستقیم

تاریخ ۱۳۱۵/۱۲/۲۴

ریاست ستاد ارتش

تعقیب راپرت نمره ۱۸۱۵ نظر به اینکه ستوان یکم فضلی کفیل سیلمی‌های منطقه خرم‌آباد به مأموریت کرمانشاه رفته بود، پس از مراجعت مراتب بوسیله تیپ لرستان به افسر مزبور تذکر داده شد، اظهار نموده که چون مادرش از مردمان قدیم [است] و شرحی به پسر خود در این موضوع نوشته بوده (که حاضر نیستم بدون چادر از منزل خارج شوم) و از طرفی نیز تقاضای وجه نموده بود. علی‌هذا برای استرضای مادر خود از کثرت پریشانی کاغذ مزبور را نوشته و نادم گردیده؛ ضمناً اظهار نموده که فدوی همیشه تمدن و خوشبختی و سعادت هموطنان خود را تقدیس و از این پیشامد که خانمهای ایرانی هم در جامعه مثل سایر ملل متمدنه عالم باشند، فوق‌العاده خوشوقت و شخصاً استقبال و اشخاص را تشویق می‌نمودم. مراتب جهت استحضار خاطر عالی راپرتاً معروض منوط به امر است.

کفیل فرماندهی لشکر ۶ خوزستان

سرتیپ ۱ معینی

[امضا]

وزارت معارف
(لشکر و خولستان)

ردیف: _____
شماره: _____
تاریخ: ۱۳۱۵

محرمانه مستقیم

تاریخ: ۱۳۱۵ / ۱ / ۲۴

رایت ستاد دانش

تغیبات با احوال و ۱۸۱۵ نظر اینکه بتوان یکم فصلی اکتیل سید علی کی سلفه
۱۴ / ۱۱ / ۲۰
خرم آباد با مسوولیت کرات و رفته بود پس اندر اجابت مراتب بدلیله توبه لایزال
برافروزیدند که کرده شد از نظر نموده که چون مادرش اندر زمان قدیم و شرمی به سپهر
خود در این موضوع نوشته بوده (که حاضر نیستیم بدون چادر از منزل خارج شویم) و از طرفی
بیز قاضی و صبر نموده بود علیه و بنا برای دسترسای مادر خود از کثرت پریشانی که اندر نظر
نوشته و ادم کرده و غمنا اظهار نموده که خدای همیشه تداک و خوشبختی و سعادت هموطنان
خود را تعذیس و امانین پیش آید که فائزها را برای امانی اتم در جامعه مثل سایر اهل تمدنتر عالم
باشند فوق العاده خوشنویس و شهنشاه استقبال داشته و اتم خاص را نونین می نمودم -

مراتب جبهه و تخضار خاطر عالم با احوال تا سر و منوط بر ابراست -

کفیل فرماندهی لشکر خوزستان
سید علی

اسنادی از حسینعلی راشد^۱ و واقعه کشف حجاب

از مجموعه اسنادی که در مخالفت با کشف حجاب در تاریخ ایران وجود دارد، اسنادی مربوط به واعظ مشهور دوران پهلوی، مرحوم حسینعلی راشد است. در مورد راشد داوری‌های متضاد در تاریخ وجود دارد که جای پرداختن به آن در اینجا نیست. اما بازخوانی این اسناد ما را در شناخت عمیق‌تر وی که در یک دورانی بر فضای حوزه عمومی تأثیر داشت، یاری می‌رساند.

گزارشات این اسناد ضد و نقیض است. در بعضی از گزارشات او طرفدار حکومت و موافق با تغییرات حجاب و تغییر لباس معرفی شده و در اسناد دیگر، او فردی مخالف که سر مأموران حکومت را کلاه گذاشته و عموماً در سخنرانی‌های خود مردم را علیه تغییرات، مخصوصاً کشف حجاب تحریک می‌کند، معرفی گردیده است. در بعضی منابع آمده که راشد به خاطر سخنرانی علیه کشف حجاب توسط مأموران رضاخان در آذر ۱۳۱۴ ش، دستگیر و ۷۵ روز در زندان بوده است. لیکن خود راشد در «خاطرات خودنگاشت» می‌نویسد: «در ماه رمضان سال یک هزار و سیصد و چهارده بر اثر سوء تفاهم یا اعمال غرض دچار حادثه‌ای گشتم که روحم را بسیار فشار داد و تا اوایل بهار سال یک هزار و سیصد و شانزده به طور غیر آزاد در اصفهان ماندم.»^۲

راشد از محدود روحانیونی بود که از سال ۱۳۲۰ ش در رادیو ایران برنامه داشت. او در سال ۱۳۳۰ در انتخابات هفدهمین دوره مجلس شورای ملی نماینده مردم در مجلس شد ولی ظاهراً در آن دوران پر آشوب که ماجرای ملی شدن صنعت نفت در جریان بود راشد آن فضا را در حد طاقت و توانایی‌های خود ندید و از مجلس استعفا داد. راشد از سال ۱۳۲۶ همزمان در مدرسه سپهسالار (شهید مطهری)، دانشکده معقول و منقول به تدریس فقه و فلسفه اسلامی پرداخت.

مشهور است که او از اصلاحات ارضی شاه در سال ۱۳۴۰ ش حمایت کرد و در دورانی که ملت ایران با این رژیم مبارزه می‌کرد او به سخنرانی‌های خود در رادیو در دهه چهل و پنجاه ادامه داد و به همین دلیل از سوی مبارزان مسلمان بایکوت شده و منزوی گشت. به خصوص در سال ۱۳۴۳ که در مدرسه سپهسالار به استقبال شاه رفت و در مراسمی که در آن بدیع‌الزمان فروزانفر روی پای شاه افتاد و دیگران هم ناظر بودند از آن به بعد راشد

۱. برای آشنایی بیشتر رک: مدخل حسینعلی راشد، دانشنامه جهان اسلام.

۲. خاطرات خودنگاشت راشد در روزنامه اطلاعات منتشر شد. رک: جعفر پژوم (به کوشش)، راستقامتان پهنه‌اندرز، یادنامه راشد، تهران، سخن، ۱۳۸۷؛ همچنین رک: مدخل حسینعلی راشد، دانشنامه جهان اسلام.

خانه‌نشین شد.^۱

نظر به این که اسناد پیوست این یادداشت، بخش بسیار مهمی از تاریخ ایران را در بر می‌گیرد و تا حدودی ما را با فضای خفقان سیاه دوره رضاخان آشنا می‌کند، بدون هیچ داوری منتشر می‌شود.^۲

کشف تلگراف پب اصفهان	اسم کشف کننده	سروان رافع
نمره وارده ۵۴۸۲	ارکان حرب کل فتون	تاریخ وصول ۱۳۱۴/۹/۱۴
تاریخ اصل ۱۳۱۴/۹/۱۴ ماه ۱۳۱۴	مروزات	تاریخ کشف ماه ۱۳۱
تاریخ مخایره — ماه ۱۳۱	مرجع	—

ریاست ستاد ارتش

یک نفر واعظ موسوم به شیخ حسینی‌علی راشد خراسانی چندی است در اصفهان مشغول وعظ در مجالس و مساجد [بوده] و یا مهارت مخصوصی اهالی را نسبت به اغلب اصلاحات از قبیل تغییر لباس و غیره بدین نموده، و در لفافه عبارات پیشرفت اصلاحات را تقصیر خود مردم شمرده اظهار می‌دارد: «دولت تقصیری ندارد و تقصیر خود مردم است». و بدین وسیله روح مخالفت را در آنها تحریک و نظر به اینکه مطالب عالمانه طرح و حتی در خاتمه وعظ خود به دولت دعا می‌نماید. اغلب مأمورین ساده لوح را اغفال می‌کند. و چون این قبیل تبلیغات مضره سبب تخدیش اذهان می‌باشند. مراتب را راپرتاً معروض تا در صورت اقتضای رأی مطاع مبارک امر و مقرر فرماید به یکی از نقاط دور دست تبعید و در آنجا تحت مراقبت قرار گیرد.

۱۴/۹/۱۳ نمره ۴۹۵

سر هنگ سطوتی^۱

۱- سر هنگ حسینی‌علی سطوتی فرمانده تیپ مستقل اصفهان و از اسرمان زندان‌مرزی بود و در دوران نهجست ملی به اتهام همکاری با مصدق به زندان افتاد.

۱. رک: رسول جعفریان، جریان‌ها و سازمان‌های مذهبی سیاسی ایران (۱۳۵۷-۱۳۲۰)، تهران، علم، ۱۳۹۲، ص ۱۷۹.

۲. قابل ذکر است اسناد این یادداشت در سال ۱۳۷۸ یعنی حدود ۲۲ سال پیش در مجموعه‌ای به نام تغییر لباس و کشف حجاب توسط مرکز بررسی اسناد تاریخی منتشر شد.

کشف تکوین ^{مبتدیان}
 شماره وارد ۵۴۸۲
 تاریخ اصل ۱۳۱۴/۹/۱۴ ماه ۱۳۱۴ (اگر کان حرب کل کشور) تاریخ کشفه ماه ۱۳۱۴
 تاریخ شماره ماه ۱۳۱۴ موزات مرجع

بابت تعداد درس - کلمه و خط موسوم به شیخ حسین ریاضی در فراسه چندین
 در هفتاد شغول و خط در بیان و متعبد با مباحث مخصوصه که در اینست
 اغلب اطلاعات از تصحیح لباس و غیره بدین نوع و در لغت عبارات شریف
 اطلاعات را تصحیح خود مردم شمرده اظهار میدارد که است تصحیح نماید و تصحیح
 خود مردم است و بدین وسیله روح شاعر را در آنها کرمک و نظریه است مطالب عالمانه
 طرح و شعر در خانه و خط خوب است دعا نماید اغلب نام و در ساده لوح را
 افعال میکند و چون از قید تعلقات مفرقه تیب نمیشد از آن است میباشد در تیب
 را بر آن موقوف در صورت آفتاب را مطلع مبارک اردن قریب فریادیدیم از نقطه
 در دست تجدید و در آنجا کت مراثت قرار گیرد - ۱۳۱۴/۹/۱۴
 کلمه مطروحه

۹۴
 دوره سوم ■ سال هجدهم ■ شماره ۶۷ و ۶۸ ■ چهار و تابستان ۱۴۰۰
 برنده ویژه صدمین سالگرد کودتای سیاه رضاخان (۱)

نمره ۵۴۸۲

مورخه — ماه ۱۳۱

نمره قبل

ارکان حرب کل قنون

تاریخ ۱۴/۹/۱۵

تاریخ ۱۴/۹/۱۵

اصفهان

کارتن: —
دوسیه

کفیل تیپ

عطف به نمره $\frac{۴۹۵}{۱۴/۹/۱۳}$ مراتب از شرف عرض گذشت. حسب الامر مبارک مقرر است: فوراً
شیخ حسینعلی [راشد] واعظ بوسیله شهربانی توقیف شود. دستور لازم به اداره شهربانی صادر
گردید.

سرلشگر ضرغامی [امضا]

ارفع رمز شود

سند شماره ۲۶

ارکان حرب کک قشون

موردت ماه ۱۳۱۱
صودت کتیر

نمبر ۵۲۸۲

نمبر ثبت
تاریخ ۹/۱۵
کارین
دوب

نصوبان

کوتیج

مقدمه ۲۶۵
۱۳/۹/۱۳
اربع ذرندت عمن کوزندت
فدایم جمع حنیف داند
بدهد نوزندت کتیر

ارکان حرب

۱۱

نمره ۵۴۸۸

نمره قبل —

تاریخ ۱۴۱۹/۱۵

کارتن
دوبیه

مورخه — ماه ۱۲۶۱

ضمیمه —

ارکان: حرب قشون

مسروده نگار اف
کتبی

فوری - محرمه ماه - مستقیم

کفیل اداره شهربانی

طبق راپرت واصله شیخ حسینعلی راشد خراسانی چندی است در اصفهان مشغول موعظه می‌باشد. در مجالس و مساجد با مهارت مخصوصی نسبت به اصلاحات کشور از قبیل تغییر لباس و غیره اشاراتی نموده و اهالی را از این حیث بدبین می‌کند. در عین حال که برای اغفال مأمورین ساده‌لوح در خاتمه وعظ خود به دولت دعا می‌نماید. مع هذا ضمن مذاکراتی که در موقع موعظه اظهار می‌کند باعث تشویش اذهان مردم می‌شود. علی هذا حسب الامر مبارک اعلیحضرت همایون شاهنشاهی مقرر است: «واعظ مزبور فوراً توقیف [شود]». و راپرت آن توسط سستاد ارتش از شرف عرض بگذرد. به امتثال امر مبارک مقتضی است قدغن فرمایید دستور لازم به شهربانی اصفهان صادر و توقیف شیخ مزبور را اطلاع بدهند.

کفیل

سند شماره ۲۷

تقویر استاد

۵۴۱۵
نمره قبل
۹۸۵
کلون
دوب

ارکان حرب کک قشون

دوره ————— شماره ۶۱۱
صحه

مسوده
تکلیف
کمی

فصل —————
کتابخانه

بنا داشته و در مدینه منوره در آنجا که حضرت آید در مدینه
شهر و غلبه داشته در آنجا که در مدینه منوره است
فصل آید که در مدینه منوره در آنجا که حضرت آید در مدینه
دین من کلان است در آنجا که در مدینه منوره است
و در آنجا که در مدینه منوره است
و در آنجا که در مدینه منوره است

کتابخانه
تکلیف
کمی
مسوده
تکلیف
کمی

اداره —

وزارت داخله

به تاریخ ۱۴/۹/۱۵

دایره —

اداره کل شهریاران

نمره ۱۹۲۶۴

فوری مستقیم محرمانه

ریاست ستاد ارتش

بر حسب ابلاغیه مطاعه نمره ۵۴۸۸، توقیف شیخ حسینعلی راشد خراسانی فوراً به رئیس شهربانی اصفهان ابلاغ و راجع به موعظه مشارالیه هم مؤاخذه شد. رئیس شهربانی مزبور راپرت می دهد، «واعظ مزبور توقیف ولی راپرت صحت ندارد. زیرا مشارالیه طرفدار وضعیت حاضره بوده و ۱۵ ماه است در اصفهان متوقف می باشد. در تمام منابری که در مساجد و مجالس روضه دعوت می شود اذهان مردم را نسبت به فواید پیشرفتهای امروز حاضر می نماید، مخصوصاً در اغلب مجالس اظهار داشته، «لباس مربوط به دین نیست و مذهب لباس مخصوصی ندارد.» اخیراً هم راجع به معمین اظهار نموده است، «عمامه را فقط اشخاص فاضل باید استعمال کنند.» به همین جهات چند مرتبه هم از طرف حکومت تشویق شده است. و چون علم و قوه بیان او نسبت به سایر وعاظ بیشتر و طرف توجه واقع شده، عده [ای] از همکاران او مخالف مشارالیه می باشند. واعظ مزبور پسر آخوند ملاعباس اهل تربت خراسان و تحصیلاتش در مشهد بوده، سه سال است اشتغال به وعظ دارد و قریب یک سال و نیم در شیراز متوقف بوده؛ فعلاً ۱۵ ماه است به اصفهان آمده و هیچ گونه سوابق سوئی ندارد. دو ماه قبل نیز به عراق مسافرت و یک ماه در آنجا متوقف بوده است.» سرهنگ فضل الله^۱ برای تحقیق فوراً به اصفهان اعزام گردید.

کفیل اداره کل شهربانی

[امضا]

عیناً به شرف عرض رسید. فرمودند: این طور نیست. بایستی درست تحقیقات لازم به عمل آورند و راپرت دهند. ۱۲/۹/۱۶

۱- سرهنگ فضل الله آقاخانی در زمان ریاست محمد درگاهی به عنوان رئیس اداره نظمیّه

کشور، رئیس نظمیّه اصفهان بود

سند شماره ۲۸
تاریخ: ۱۵ / ۱۰ / ۱۳۹۶
نمبر: ۱۱۳۶۴
نیمه

تعمیر نایس و کشف حجاب / ۴۹۴

رقبہ مستقیم

پاستوریزیشن

جسیدہ رفیعہ نظامیہ (۱۳۸۵) رفیقہ شیخ حسین رشید عزیز کے فیڈبیک اور توجیہ کی بنیاد پر ایف اے ملاحظہ شدہ عام مرقعہ شدہ ریشٹریٹڈ فوڈ رائٹس سے تیار ہے۔ یہ مرقعہ زیادہ تر کثرت کے لیے لکھی گئی ہے۔
معدہ زیر لکھی گئی ہے اور یہ کھانے کے لیے اور ۱۰، ۱۱ ہے۔ اس مرقعہ پر مشتمل دو مرقعہ میں ایک کپ
درجہ اول کی مرقعہ ہے جو کہ روٹی کے لیے مرقعہ ہے جو کہ اس مرقعہ میں شامل ہے۔
یہ مرقعہ کے لیے اس لکھی گئی ہے تاکہ اس مرقعہ سے دیگر مرقعہ لکھی گئی ہے۔
یہ مرقعہ کے لیے اس لکھی گئی ہے تاکہ اس مرقعہ سے دیگر مرقعہ لکھی گئی ہے۔
یہ مرقعہ کے لیے اس لکھی گئی ہے تاکہ اس مرقعہ سے دیگر مرقعہ لکھی گئی ہے۔
یہ مرقعہ کے لیے اس لکھی گئی ہے تاکہ اس مرقعہ سے دیگر مرقعہ لکھی گئی ہے۔
یہ مرقعہ کے لیے اس لکھی گئی ہے تاکہ اس مرقعہ سے دیگر مرقعہ لکھی گئی ہے۔
یہ مرقعہ کے لیے اس لکھی گئی ہے تاکہ اس مرقعہ سے دیگر مرقعہ لکھی گئی ہے۔
یہ مرقعہ کے لیے اس لکھی گئی ہے تاکہ اس مرقعہ سے دیگر مرقعہ لکھی گئی ہے۔

رہنما
دورہ سوم
شماره ۶۷ و ۶۸
چهار و تابستان
۱۴۰۰

۱۳۹۶ / ۱۰ / ۱۵

سند شماره ۲۹

نمبره	۵۵۴
نمبره قبل	
تاریخ	۱۳۱۱
کارکن	
دوسیه	

ارکان حرب کيل . قشون

برجسته
شماره ۱۲

مسوده
تکثيري

اميران

مجلسه - تقيح

کيل نامه بشري

ند ۱۹۲۶۶ - سند ثبت
۱۳/۹/۱۵

رأيه بر ~~کيل~~ کيل شت زهده

تيد کتيد کيل شت زهده

موز زيه زهده کيل شت زهده

نفت عني بيزد

مجلسه

اداره ————— وزارت داخله
 دایره ————— اداره کل شهرانی
 موضوع —————
 محررانه مستقیم

ریاست ستاد ارتش

عطف به ابلاغیه مطاعه نمره ۵۵۰۴ و تعقیب ۱۹۳۲۴ خلاصه راپرت سرهنگ فضل الله آقاخانئ مأمور اعزامئ از مرکز برای تحقیقات راجع به بیانات شیخ حسینعلئ راشد در مجالس روضه ذیلأ معروض می گردد:

در اطراف تجدید نظر در جوازهای عمامه اظهار نموده است: «هرگاه جواز عمامه از بین برود با کلاه هم ممکن است په منبر رفت ولی اشخاص باید فضل و کمال تحصیل نمایند تا همیشه باقی بوده و از بین هم نمی روند چنانچه دین اسلام از بین نخواهد رفت. و حالا ابتدای شروع دین اسلام است.» ضمن ذکر مصیبت عنوان نموده است که: «سکینه (س) خاتون بالای سر پدر خود آمده و گفته است: پدر جان چشم باز کن و سر برهنه مرا تماشا بنما»

ضمن صحبت در اطراف دیانت، رو به نسوان کرده، اظهار داشته است: «همهمه نکنید! چرا ایستاده اید؟ بنشینید، چادرها را به خود به پیچید. این چادرها اهمیت ندارد. همین طور که سیاسیون شما را در حقوق اجتماعی با مردها مساوی می داند اخلاق خودتان را درست و تصفیه کنید.»

در ضمن بیان طریقه خدانشناسی راجع به لزوم معارف برای افراد بشر مخصوصاً ایرانی ها که باید به زبان عرب آشنا بوده تا بتوانند از کتبی که قدما به زبان عربی راجع به مفاخر ایرانیان از قبیل بوعلئ سینا و غیره نوشته اند استفاده کنند.» صحبت نموده است.

راجع به مسلمین که همیشه دارای افکار و نیات بلند بوده اند صحبت کرده و اظهار داشته است: «پس از اینکه بیت المقدس را مسلمین از تصرف بودایی ها و مسیحیان بعد از آن همه مظالم که

مرتکب شده بودند خارج [کردند] و متصرف شدند در مقابل آن همه مظالم عفو عمومی دادند.»
اظهار نموده است: «از موقعی که عمامه بزرگ، کوچک شد، چاقچور مبدل به جوراب، غذا خوردن با دست تبدیل به کارد [و] جنگال، شتر، موتور، چراغ نفت به برق مبدل شد، وضعیت منبر هم عوض شده زندگی مردم به زحمت افتاده است. سابقاً که مردم مخصوصاً زنها تا میج دست خود را مثل خروس سرخ می کردند به طور راحت و بی فکری و تنبلی زندگی می نمودند. از روزی که این تغییرات حاصل شد، زندگانی مردم در زحمت افتاده، شنیدن بیانات علمی آنها را خسته می کند، سابق که یک نفر با عمامه بزرگ به منبر رفته از زعفر جئی و امثال آن حرف می زد، شما را خسته نمی کرد و حالا که مطالب علمی گفته می شود خسته می شوید.»

یک قسمت از اظهارات او این بوده است که: «دین مربوط به لباس نیست و چیزی هم نمی باشد که به نعل کفش کسی به چسبید و از بین برود. وسوسه نکنید! شما مسلمانید؛ مملکت شما اسلامی و پادشاه شما پادشاه اسلام و کتاب شما هم قرآن است.»

شیخ حسینعلی راشد فعلاً در شهربانی اصفهان توقیف و چون راپرت مأمور اعزامی با راپرت رئیس شهربانی اختلاف دارد، در صورتی که امر مطاع اعلی حضرت همایون شاهنشاهی شرف صدور یابد، یاور منصور وقار رئیس فعلی شهربانی قزوین به ریاست شهربانی اصفهان و یاور محمود متین به ریاست شهربانی قزوین منصوب و یاور حسین رئیس شهربانی اصفهان به مرکز انحصار و تحت بازجویی قرار گیرد.

کفیل اداره کل شهربانی - سرهنگ مختار امضا

اداره
تایید
موضوع

تاریخ ۱۹۸۶
شماره ۳۳۶۴
شعبه

محرز بنیم

بیات و دروغ

مطلب: این سند شماره سند ۵۵۰۰۲ و تاریخ ۱۳۳۴ هجری قمری است که به شرح ذیل است. در این سند که در تاریخ ۱۳۳۴ هجری قمری در شهر تبریز صادر شده است، موضوع آن بیعت و دروغ است. در این سند آمده است که در تاریخ ۱۳۳۴ هجری قمری در شهر تبریز، بیعتی بین ... و ... انجام شد. در این بیعت، ... و ... توافق کردند که ... و ... را در اختیار خود بگیرند. همچنین در این سند آمده است که ... و ... دروغی را در این باره گفته اند که ... و ... را در اختیار خود گرفته اند. این سند در تاریخ ۱۳۳۴ هجری قمری در شهر تبریز صادر شده است.

اداره
دایره
موضوع

بتاریخ
تقریباً
شعبه

مردم و بخت چاره است سابقاً مردم کھنڈا زان آج دست و پا شکر و بیخ کزده
بلکه رحمت و بلا کسور و بیخ زده کزده روز روز در آفتاب است بهر شرف در کمالا مردم در دست
تیند بابت عمر بنا داشته مرکز سابق و کینو با تمام بزرگ بر بر رفته اند و غیره بزرگ
و نه یزد تا رفته فر کرده و سده و کمال بر سر گشته می رفته می

یک قسمت از روز و رفته است در این بر بود به یک نیست و غیره از آن و غیره
کسرت جنبه در این بود و در کسرت تا همین تا کسرت ۲۰ هزار و ۵۰۰ نفر و ۵۰۰ نفر
قرآن است

تجربین رفته نند در میان بخت و چو ما برست و در چو ما برست و در چو ما برست
بمذت دارد در دست و در اطلاع از حضرت تا این تا این تا این تا این تا این تا این
بیشتر تا این تا این تا این تا این تا این تا این تا این تا این تا این تا این تا این
و در همین رفته تا این تا این تا این تا این تا این تا این تا این تا این تا این تا این تا این تا این

کینو در کسرت تا این تا این تا این تا این تا این تا این تا این تا این تا این تا این تا این تا این
کینو در کسرت تا این تا این تا این تا این تا این تا این تا این تا این تا این تا این تا این تا این

۶

سند شماره ۳۱

بتاریخ ۱۹۳۴
لشمره ۱۹۳۴-۴
شمیمه

وزارت داخله
اداره کل شهرتانی

اداره
دایره
موضوع

محوریت

ریاست کدش

عطف به یادداشت شماره ۵۵۰۴ (بدرست فصد له که کلا تمهیدات
لذکر جمعیت نامزد و خورم شده بود عمده بر تعینات شای
مجدد هم دستر کنونی داده شده که در کلا فصد تمهیدات
که در بعد لدره عمده در لدره نامزد کنونی لدره شای

۱۹۳۴

۷۰۱

پرونده ویژه صدمین سالگرد کودتای سیاه رضاخان (۲)
دوره سوم ■ سال هجدهم ■ شماره ۶۷ و ۶۸ ■ چهار و تابستان ۱۴۰۰

شماره —

مورخه ۱۴۱۸/۱۰

وزارت جنگ

دکن —

شعبه مبروزات

ستاد ارتش

ضمیمه —

پیشگاه اعلیحضرت همایون شاهنشاهی

راپرت

مفتخراً به شرف عرض می‌رساند:

بر اثر راپرت تیپ اصفهان حسب الامر مبارک به اداره شهربانی دستور داده شد، شیخ حسینعلی راشد واعظ را که در اواسط ماه رمضان در مجالس روضه نسبت به اصلاحات کشور اشاراتی نموده و مردم را بدین می‌کرد، توقیف نمایند. اداره شهربانی به اتکای راپرت رئیس شهربانی اصفهان راپرت واصله را تکذیب و علاوه کرده بود که اظهارات شیخ مزبور مؤید اصلاحات کشور بوده. در ثانی حسب الامر مبارک به اداره شهربانی دستور داده شد: «این طور نیست بایستی در اطراف قضیه تحقیقات دقیقه به عمل آمده مراتب را مجدداً راپرت نمایند.» اداره مزبور سرهنگ فضل‌الله را به اصفهان اعزام و در نتیجه تحقیقات محلی که سرهنگ مزبور به عمل آورده و به ضمیمه از شرف عرض می‌گذرد، راپرت تیپ اصفهان صحت داشته، و اکنون اداره شهربانی پیشنهاد نموده: در صورت تصویب اراده سنیّه، باور منصور وقار رئیس فعلی شهربانی قزوین به ریاست شهربانی اصفهان منصوب، و باور محمود متین به ریاست شهربانی قزوین برقرار و باور حسین رئیس شهربانی اصفهان برای بازجویی به مرکز احضار و تحت تعقیب در آید. محض استحضار خاطر خطیر شاهانه معروض گردید.

ضمن تصویب مراتب پیشنهادی، فرمودند: «باید سخت تحت تعقیب قرار دهند رئیس شهربانی اصفهان را، شاید خودش در

امر شرکت داشته و معلوم نمایند که از نفیسی بوده یا عمدی بوده است.» ۱۴/۹/۱۰

کشف تلکرافت سے فی الحال
 اسم کشف کنندہ: **کرمان لایف**
 نمبرہ واردہ: **۵۹۴**
 تاریخ وصول: **۱۳۱۴/۱۰/۱۰**
 تاریخ اصل: **۱۳۱۴** (برکان حزب کل قشون) تاریخ کشف: **۱۳۱۴** ماه: **۱۰**
 تاریخ مغایره: **۱۳۱** ماه: **۱۲** مرجع: **۱۲۲**

ریاست سلا لیس - اجرا اور ہیرا زدی رئیس شہرانی معتمدان در اشاعتی
 کہ انورین شہرانی معتمدان تعمیر و احضار شدہ چون شہرانی معتمدان نسبت بہ
 نندان با اتحاد اہل مظلومہ اقدامات مؤثرہ معمول داشتہ و ہر گاہ در مجموع
 تعویض شو با موقعیت حاضرہ معتمدان نسبت بہ این موضوع دارد مملکت است بواسطہ
 عدم آشنائی حضور اور بہ وضعیہ محترمہ مطلوبہ حاضر شو بقصدہ فردی
 در صورت احضار اہل مظلومہ مبارک بطور موثرت ہم باشد چنانچہ اطلاع کردد
 بموقع خواہد شو اہل مبارک است - ۱۴/ ۱۰/ ۱۴
 ۵۳۶
 سرکار مظلومہ

نمره ۵۸۸۹

مورخه — ماه ۱۳۱

نمره قبل —

(ارکان حرب کل قشون) —

ضمیمه —

تاریخ ۱۴/۱۰/۱۰

مسوده تدکرافه
کینیکارشناس
دوسیهمحرمانه - مستقیم

کفیل اداره شهربانی

مفاد نمره ۲۰۲۶۴ از شرف عرض پیشگاه مبارک اعلیحضرت همایون شاهنشاهی گذشت.
 تغییرات پیشنهادی مورد تصویب واقع [شد]. ضمناً مقرر فرمودند: «رئیس شهربانی اصفهان
 بایستی سخت تحت تعقیب در آمده و معلوم گردد که حقیقتاً با افکار شیخ حسینعلی راشد موافقت
 داشته یا راپرت سابق مشارالیه از روی عدم فهم و بی‌مطالعگی بوده [است].

کفیل

از کان حزاب کل فشون

برده ۱۲
شبهه

شکرانی
مسوده
شماره

نکبان

نمبر	۵۱۸۹
نمبر قول	
تاریخ	۱۶۱۰
کارکن	
دوبسه	

کنه - ستم

کین لارا نکرمان

نور ۲۰۲۶۴
۱۳۱۶/۹
گرفت قیرات پهنر سید صید و ام فقا تر زهره نکرمان
لندن بان پهنر ستم ستم در کنه و ستم گود در کنه با کنه
را شه زرافت دوشتر یا ~~در کنه~~ زهره ستم نکرمان و پهنر ستم

کنه

وزارت جنگ

ستاد ارتش

ارکان حرب کل قشون

دکن —

مورخه — ماه ۱۳۱۲

ضمیمه —

پیشگاه اعلیحضرت همایون شاهنشاهی نخبه —

راپرت نمره —

مفتخرأ به شرف عرض می‌رساند:

پیشنهاده کفیل اداره شهربانی راجع به انفصال رئیس شهربانی اصفهان و تحت تعقیب درآمدن مشارالیه راجع به راپرت خلافی که نسبت به اظهارات شیخ حسینعلی راشد واعظ در مساجد اصفهان داده بود در پیشگاه مبارک مورد تصویب واقع گردید. اینک کفیل فرماندهی تیپ مختلط مستقل اصفهان راجع به رئیس شهربانی آنجا شرحی راپرت داده که ذیلاً از شرف عرض می‌گذرد:

رئیس شهربانی اصفهان بر اثر غفلتی که مأمورین شهربانی نموده‌اند تغییر واحضار شده، چون مشارالیه نسبت به ترقی نسوان تدبیرات عاقلانه معمول داشته، اگر در این موقع عوض شود با موقعیت خاص اصفهان و عدم آشنایی مأمور جدیدی که بجای او خواهد آمد، ممکن است در وضعیت محلی پیشرفت منظور، حاصل نشود. به عقیده فدوی اگر بطور موقت هم باشد، چندی در اصفهان با سمت مزبور ابقا شود، بهتر است.

محض استحضار خاطر شاهانه معروض گردید

فرمودند: «فضولی میکند... بایستی احضار و تعقیب شود»

۱ - یکی از خصایص بارز رضاخان بدزبانی و بی ادبی بوده است، بطوری که حتی بعضی از وزرا از این

سند شماره ۳۵

تعمیر لباس و کشف حجاب / ۴۹۸

پرونده شماره ۲۱۲
شعبه

در جواب مراسله حروف و اصوات
میزه که بطح کرده است
انچه بفرستد

پیشوا و ائمه حضرت پیمان پادشاهی

رکب
شماره
نمبره

بابت

نمونه از فرزند پسر پسر

پیشوا و ائمه حضرت پیمان پادشاهی

بابت

نمونه از فرزند پسر پسر

پیشوا و ائمه حضرت پیمان پادشاهی

بابت

دنبالہ سند شماره ۳۵

وزارت خزانہ
سندھ اور
لوکل گورنمنٹ ڈویژن

رقم: _____
نمبر: _____
تاریخ: _____

پورٹ نمبر: _____

تاریخ: _____

در جواب سرکار سرفراز
میزبانی کے علم بردار
مختار - ڈکڑوہ

پستی در آمدن بہت مزید ایجا شور بہتر بہت

مختار ڈکڑوہ

اداره _____ به تاریخ ۱۴/۱۱/۱۴
دایره _____ وزارت داخله
موضوع _____ اداره کل شهربانی ضمیمه _____

محرمانه مستقیم

ریاست ستاد ارتش

عطف به ابلاغیه مطاعه نمره ۵۸۸۹ راجع به یاور حسین رئیس سابق شهربانی اصفهان در موضوع شیخ حسینعلی راشد. طبق راپرت سرهنگ فضل الله مأمور اعزامی به اصفهان و همچنین بازجویی‌هایی که از مشارالیه به عمل آمده است، یاور مزبور با افکار شیخ حسینعلی راشد موافقت نداشته و اظهارات او را که مأمورین اطلاعات آنجا می‌دادند به طور ساده تلقی نموده است. متمنی است اوامر مطاعه را راجع به محاکمه یاور حسین و یا اینکه تا مدتی شغل مستقل به مشارالیه واگذار نشود ابلاغ فرمایید.

کفیل اداره کل شهربانی

[امضا]

وزارت داخله
اداره کل شہریانی

بتاریخ ۱۳۱۴
نمبر ۴۴۷۹۳
ضمیمہ

اداره
ڈایره
موضوع

مکاتیب

ریاستہائے دارالحکومت

عطف مابینہما ۵۸۱۹ رجسٹرڈ عین مس باقی رہا ہے۔
 درموضع عین عین رہے ہیں راجسٹرڈ عین مس باقی رہا ہے۔
 عین مس باقی رہا ہے و اس کے لئے عین مس باقی رہا ہے۔
 عین مس باقی رہا ہے و اس کے لئے عین مس باقی رہا ہے۔
 عین مس باقی رہا ہے و اس کے لئے عین مس باقی رہا ہے۔
 عین مس باقی رہا ہے و اس کے لئے عین مس باقی رہا ہے۔
 عین مس باقی رہا ہے و اس کے لئے عین مس باقی رہا ہے۔
 عین مس باقی رہا ہے و اس کے لئے عین مس باقی رہا ہے۔

سند شماره ۳۶

ارکان مرتب کین قشون

موردت مسوده کتیب

نمبره ۵۹
نمبره قبل
تاریخ ۱۱
کارتون
دوبسه

لضمان

کین قشون
مخلف سیمه ۳۶
تقریر وقت در روزهای ۱۳/۱۰/۱۳۰۳
در کتیب ارتش ابراهیم کشته ۹
رابطه

از سمت

نمره —

مورخه ۱۴/۱۱/۱۴

دکن —

شعبه مرموزات

ضمیمه —

پیشگاه اعلیحضرت همایون شاهنشاهی راپرت

مفتخراً به شرف عرض می‌رساند:

حسب الامر مبارک به اداره شهربانی دستور داده شد: «رئیس سابق شهربانی اصفهان بایستی تحت تعقیب درآمد و معلوم گردد که حقیقتاً با افکار شیخ حسینعلی راشد موافقت داشته یا راپرت سابق مشارالیه از روی عدم فهم و بی‌مطالعه‌گی بوده.» اینک راپرت اداره شهربانی حاکی است که: طبق راپرت سرهنگ فضل‌الله مأمور اعزامی به اصفهان و تحقیقاتی که به عمل آمده، رئیس سابق شهربانی اصفهان با افکار شیخ مزبور موافقت نداشته و اظهارات او را به طور ساده تلقی می‌نموده. لذا کفیل شهربانی راجع به محاکمه مشارالیه و یا اینکه مدتی شغل مستقل به او واگذار نشود از ستاد ارتش کسب تکلیف نموده.

متوط به امر و اراده سنیّه شاهانه است.

فرمودند: «اگر واقعاً در تعمد مقصر نیست به قدر غفلت تنبیه و

الا باید محاکمه شود.» ۱۴/۱۱/۱۵

سند شماره ۳۸

تفسیر لباس و کشف حجاب / ۵۰۰

ذکر
حداکثر
حدا

وزارت جنگ
سناد ارتش

بنگاه هیئت عالی مشاوران
پارت

امیر مصلح موعود و ائمه
کتم بر، دست راست
ذکر خود

موضوع: ...
 مقرر می‌گردد که در کلیه موارد ...
 این سند در تاریخ ...
 در تهران ...
 امضاء و مهر ...
 تاریخ ...

مدرسه ...
 و ...
 ۱۴/۱۱/۱۴

۲۳۳

از کان حرب کل قشون

موردت هـ ۱۲۱
میدت
مسوده و کتیب
مکتوب

۶۵۲
نمبر قیل
نمبر
کان
طوبه

از دستم

کنز الوان برزنا

مفت ۲۲۷۹۴
۴/۷۱۴
بمیان دقت نظر و تدبیرت بعد از آنکه در این وقتیم بجز این بود که در آن وقت
جز آنکه در وقت است بجز این که در آن وقت

کنیز

اللو

فوری محرمانه

نمره ۱۷۴۷
۱۴۱۱/۲۲

کفالت ستاد ارتش

حسب الامر مطاع اعلیحضرت همایون شاهنشاهی ابلاغ می‌نماید سابقاً رایبرتی از فرمانده تیپ اصفهان به عرض رسیده است که شیخ حسینعلی راشد مأمورین دولتی را اغفال و اظهارات بی‌رویه نموده است. و امر به توقیف او صادر گردیده، قدغن فرمایید رایبرتی را که فرمانده در این خصوص داده‌اند و سوابقی را که این امر دارد به دفتر مخصوص اطلاع بدهند.

رئیس دفتر مخصوص شاهنشاهی

[امضا]

با مراجعه به سابقه امر اطلاع لازم فوری داده شود

بسم الله

کتابت شد در شهر

مسجد جامع کهنه شهر کاشان در روز پنجشنبه
از قاضی کهنه شهر است که در این روز که در
حکم و انصاف است که بدست آید در وقت او که
قرقری را بر او داده اند در این روز که در
این روز در این روز که در این روز که در
۴۴

۱۷۴۷
۲۱/۱۱/۱۳۰۰

بسم الله الرحمن الرحیم
والله اعلم بالصواب

نمره ۶۶۷۶

مورخه — ماه ۱۳۱

نمره قبل —

ارکان حرب کل فزون

ضمیمه —

تاریخ ۱۳۱۱/۲۱

مسوده تلگراف کتبی

کارتن
دوسیه

محرمانه - مستقیم

ریاست دفتر مخصوص شاهنشاهی

عطف به مرقومه نمره ۱۷۴۷ — اینک هفده ورقه دوسیه مربوط به شیخ حسینعلی راشد
۱۳۱۱/۲۱
واعظ را که فعلاً در اصفهان توقیف می‌باشد، عیناً برای ملاحظه آن دفتر تلواً ارسال می‌دارد که از
سوابق امر استحضار حاصل و پس از رفع احتیاج اعاده فرمایند.

کفیل

تصاویر اسناد

سند شماره ۴۱

نمبر	۶۵۷۳
جزء قبل	
تاریخ	۱۳۱۱/۱۱/۱۷
آرامن	
نوسه	

بها

ارکان حرب: کل قشون

موردت	۱۳۱۱
شبه	۱۳۱۱
تکرات	
مسوده	

بسم الله الرحمن الرحيم

کلیه بروجده ۱۷ ۴۷
۱۳۱۱/۱۱/۱۷

بسم الله الرحمن الرحيم

این دفتر خواهد بود که در آنجا در آنجا

بسم الله الرحمن الرحيم

کنیز

محرمانه

کفالت ستاد ارتش

نمره $\frac{۱۷۶۸}{۱۴۸۱/۲۶}$

با ارسال عین دوسیه راجع به شیخ حسینعلی راشد، حسب الامر مطاع اعلیحضرت همایون شاهنشاهی ابلاغ می نماید که به فرمانده تیپ اصفهان مرقوم دارید که بی تکلیف ماندن شیخ مزبور در حبس مقتضی نیست. بوسیله تبعید مشارالیه از اصفهان به محل مناسبی یا به نحو دیگر که صلاح بدانند، زودتر تکلیف او را معلوم نمایند!

رئیس دفتر مخصوص شاهنشاهی

[امضا]

با مراجعه به سابقه امر، به امتثال امر مبارک فوری اقدام شود

۱- این دستور توسط ستاد ارتش به کفیل تیپ ابلاغ می گردد، کفیل تیپ اصفهان (سرهنک سطوتی) نیز شهرستان کرمان را برای تبعید شیخ حسینعلی راشد پیشنهاد می کند، ولی معلوم نیست به چه علت تصمیم رضاخان تغییر کرد. دستور می دهد که در اصفهان تحت نظر بماند. (سند شماره ۴۳ به بعد).

سخنانه

کتابخانه دانش

۱۷۶۸
۱۲/۱۱/۲۶

بجای من در این تاریخ ضمیمه شد حسب اطلاع این
محل در روزنامه تبیین در شماره ۶۷ و ۶۸
در قسمت نشریه درج شده است از این جهت
در این روزنامه درج شده است
۷۵

با کمال احترام و تشکر از شما

سند شماره ۴۲

تفسیر لباس و کشف حجاب / ۵۰۲

شماره ۱۶۹۹

مورخه ... ماه ۱۳۶۱

شماره قلم ۱۶/۱/۲۶

سند ارتش

صمیمه

تاریخ

کتابخانه
دوسیه

اصفهان

کفیل تیپ

حسین‌الامر مبارک چون بی تکلیف ماندن شیخ حسینعلی راشد در حبس مفتضی نیست
بایستی بوسیله تبعید^۱ مشارالیه از اصفهان به محل مناسبی یا نحو دیگری که اقتضا داشته باشد.
زودتر تکلیف او معین گردد. فوراً نظریه آن تیپ را برای عرض راپرت به پیشگاه مبارک اطلاع
دهید.

سرلشکر ضرامی

رزمشور

۱- تبعید افراد و مخالفین رضا شاه و اقدامات او یکی از شیوه‌های رایج و عادی زمان رضا خان شده بود. به طوری که در اثر کثرت تبعیدشدگان و البته کنترل رفت و آمدهای بین شهری، برای مسافرت از شهری به شهر دیگر باید پروانه مسافرت اخذ می‌شد و گرنه اجازه رفتن را صادر نمی‌کردند و این وضع تا سقوط رضا خان و ورود نیروهای متظلمین به ایران ادامه داشت. و بالاخره سر پاس رادسر رئیس شهر بانی وقت سا ننتشار اعلامی در روزنامه‌های کثیرالانتشار دستوری به شرح زیر صادر می‌کند:
«برای رفاهیت حال عامه و برای اینکه مردم در مواقع مسافرت گرفتار پروانه مسافرت نباشند از سوم مهر ۱۳۲۰ صدور پروانه مسافرت را مطلق اعلام کرده و مردم می‌توانند در داخل کشور بدون پروانه مسافرت نمایند. بدینال آن پاسگاههای جاده‌های اطراف تهران که مخصوصاً برای بازرسی پروانه مسافرت مسافران تأسیس شده بود برچیده شد و از آن روز به بعد دیگر در بین راهها پلیس متعلقه پروانه مسافرت از کسی نمی‌کرد. (ر. ک: پلیس خلیفه ایران، مرتضی سیفی قمی تفرشی، صفحه ۲۲۲).

سند ارتش

مردی ۱۴۱
شبهه

مردی
کنی

۵۷۹۹
نمبره نوبل
تاریخ ۲۶
کابل
دوسیه

لعینان

کفرینه

سپه سره برکات بنام جناب جناب مسیح را در در صحرای کابل
بجز و سید سید را در در صحرای کابل
در کابل کابل کابل کابل کابل کابل کابل کابل کابل کابل

رابطه

۱
رابطه

کشف تلگراف پب اصفهان

اسم کشف کننده سروان ارفق

نمره وارده ۶۸۶۰

(ازکان حرب کل قشون)

تاریخ وصول ۱۳۱۴/۱۱/۲۷

تاریخ اصل ۱۱/۲۷ ماه ۱۳۱۴

مرموزات

تاریخ کشف ماه ۱۳۱

تاریخ مخابره — ماه ۱۳۱

مرجع ۳۰۲

کفالت ستاد ارتش

عطف به امریه نمره ۶۷۹۹ به نظر فدوی چون شیخ راشد جوان و سن او اقتضا دارد، جواز
عمامه او اخذ [شود] و به کرمان که وضعیت روحیه اهالی آنجا مناسب تر به نظر می آید تبعید و در
آنجا تحت مراقبت، به شغل دیگری مشغول گردد.

نمره ۱۴/۱۱/۲۷-۶۱۷

سر هنگ سطوتی

عیناً به شرف عرض رسید. فرمودند: «عمامه او را بردارند و در همان اصفهان بماند.»

۱۲/۱۱/۲۸

کشف تکلیف و ... از ...
 کشف کند بر ...
 تاریخ وصول ... ۱۳۱۴
 تاریخ اصل ... ۱۳۱۴
 تاریخ مغایره ... ماه ۱۳۱۴
 هر موزات ...
 تاریخ ...

کفالت ...
 ...
 ...
 ...

۱۶/۱۱/۹۱۷

عبارت ...
 ...

نمره ۶۸۲۰

ستاد ارتش

مورخه — ماه ۱۳۶۱

نمره قبل —

ضمیمه —

تاریخ ۱۴/۱۱/۶۸

مسرده ^{تذکره} _{مکتوبه}

کارتن
دوسیه

اصفهان

کفیل تیپ

عطف به نمره ۶۱۷ مراتب از شرف عرض گذشت. مقرر فرمودند. «عمامه شیخ حسینعلی راشد را بردارند و در همان اصفهان متوقف باشد.» دستور لازم به اداره شهربانی نیز صادر گردید.

سرلشگر ضرغامی

رمز شود

سند شماره ۲۵

تصاویر اسناد

تاریخ	۶/۱۳
امره ثبت	
تاریخ ثبت	۶/۲۸
مکان	
دوره	

۱۴ تهران

سناد ارتش

موضوع:
شماره:
تاریخ: ۱۳۱۱

اصحبا

کلیت

مجلس شورای ملی در روز ۱۳/۱۱/۱۳۱۱

تأیید نمودند و در روز ۲۸/۶/۱۳۱۱

به تصویب رسید

الو

به تاریخ ۱۴/۱۱/۲۸

اداره _____

نمره ۲۵۵۴۴

وزارت داخله

دایره _____

اداره کل شهرستانی

موضوع _____

محرمانه

ریاست ستاد ارتش

عطف به ابلاغ مطاعه نمره ۴۸۵۴ شیخ حسینعلی راشد با برداشتن عمامه و پوشیدن لباس متحدالشکل در اصفهان متوقف و تحت نظر شهرستانی آنجا قرار گرفته است.

کفیل اداره کل شهرستانی

[امضا]

تاریخ ۱۵/۱۱/۴۹
نمبر ۲۵۵۴
شعبه

وزارت داخله
اداره کل شہریانی

اداره
دایره
موضوع

رہت سٹاک ڈسٹ

محررہ

عطف بر ایضی نمبر ۴۸۵۴
۱۴/۱۱/۴۹
نہہ ڈپارٹمنٹ سیر سٹاک ڈسٹ، جنون روتھ، سٹریٹ ٹیڑہ، لاہور

گورنمنٹ سٹریٹ ٹیڑہ، لاہور

۳۰۱

نمره ۶۸۵۴

نمره قبل —

ستاد ارتش

مورخه — ماه ۱۳۶۱

تاریخ ۱۴/۱۱/۶۸

ضمیمه —

کارت:
دوسیه

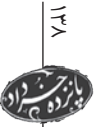
محرمانه - مستقیم

کفیل اداره شهربانی

تعقیب نمره ۵۴۸۸ اعلام می دارد: حسب الامر مبارک مقرر است، عمامه شیخ حسینعلی
۱۴/۹/۶۵
راشد را برداشته و تحت نظر شهربانی در اصفهان متوقف باشد. علی هذا مقتضی است قدغن
فرمایید، به امتثال امر مبارک دستور لازم به شهربانی اصفهان صادر و از نتیجه ستاد ارتش را
مسبوق نمایند.

کفیل

سند شماره ۴۶

تغییر لباس و کشف حجاب / ۵۰۴

ستاد ارتش

مورثه: _____
 شماره: ۱۷۱
 مکتوبه: _____

مورثه: _____
 شماره: _____
 مکتوبه: _____

۶۸۵۴
 ۶۸۵۴
 ۶۸۵۴
 ۶۸۵۴
 ۶۸۵۴

م - ج - ح

کسر اولیٰ

تجدید لباس و کشف حجاب / ۵۰۴
 ۱۴/۹/۱۵

تجدید لباس و کشف حجاب / ۵۰۴
 ۱۴/۹/۱۵

تجدید لباس و کشف حجاب / ۵۰۴
 ۱۴/۹/۱۵

تجدید لباس و کشف حجاب / ۵۰۴
 ۱۴/۹/۱۵

وزارت جنگ

تیپ مختلط مستقل اصفهان

قسمت مرموزات

شماره ۵۹

محرمانه مستقیم

ریاست ستاد ارتش

مورخه ۲/۲۲ ماه ۱۳۱۶

ضمیمه

با نهایت احترام به استحضار خاطر مبارک می‌رساند:

معطوفاً به امریه رمز مورخه ۱۴/۱۱/۲۸ راجع به شیخ حسینعلی راشد که حسب‌الامر مطاع مبارک اعلیحضرت همایون شاهنشاهی از لباس روحانیت خارج و از وعظ و منبر رفتن ممنوع شده بود، اخیراً از تحت نظر شهربانی اصفهان خارج و از قرار اطلاع برای استخدام در یکی از مشاغل اداری وزارت معارف به تهران فرستاده شده، و در نظر است که مجدداً با عمامه داخل در سلک روحانیت شده، به وعظ و خطابه مشغول گردد. با مراتب معروضه چون تغییر لباس اخیر مشارالیه در اثر یک رشته مذاکرات بی‌موردی بود که در موقع وعظ نسبت به اصلاحات جدید نموده و چنانچه در قلیل مدت به همان حالت اولیه و لباس قدیمه تبدیل یابد، در انتظار نامطلوب است. مراتب محض استحضار خاطر مبارک گزارشاً معروض گردید.

کفیل فرماندهی تیپ مختلط مستقل اصفهان

سرهنگ سطوتی

[امضا]

وزارت صحت

مورخه ۲۶/۴/۱۳۱۹
شنبه

تیم مختلط مستقل استیفاءات
فصل اول
بیت ساراوش

شماره ۵۹

بهدت جبرام ایضا رضایا یک برین
 راجع برین هیئت رشده که در مطاع بارک محمدت ایرون است
 در لبر روغانت خارج و از عطف و تفریق منوع شده خبر از کت
 برین هیئت خارج و از حرار مطوع بر این تمام راجع از سزا
 وزارت صحت اظهار فرستاده شده و در نظر است در مورد
 در یک در نهایت سه روط و خط برعول گفته است بر
 تغییر در هیئت ریه در اثر یک رسته مذکرات
 و خط است با صدمات جدید و خاکه در وقت
 اوله و در هر یک سه ریه در انظار بطور است
 خاطر بارک گردان بر رضایا
 ساراوش

۱۴۰
 دوره سوم سال هجدهم شماره ۶۷ و ۶۸ چهار و تابستان ۱۴۰۰
 پرونده ویژه صدمین سالگرد کودتای سیاه رضاخان (۲)

نمره ۲۹۷۷

ستاد ارتش

نمره قبل —

مورخه — ماه ۱۳۱

تاریخ ۱۶/۲/۲۹

مسوده نگارخانه
کتبی

ضمیمه —

کارتن
دومیه

محرمانه - مستقیم

رئیس اداره شهربانی

عطف به شماره ۲۵۵۴۴ گزارش واصله حاکی است که: شیخ حسینعلی راشد اخیراً از تحت نظر شهربانی اصفهان خارج و برای استخدام شغلی در وزارت معارف به تهران فرستاده شده؛ مقتضی است، قدغن فرمایید از کیفیت قضیه و اینکه اعزام او به تهران مبنی بر چه اوامری بوده، ستاد ارتش را مستحضر نمایند.

کفیل

نوع	۲۹۷۷
تاریخ	۱۳۰۲/۲۹
کارتن	
دوبه	

ستان ارتش

مورثه ماه ۱۳۱
شعبه

سوده کتبی

تهران

مکانه - تنظیم

رشد دولت تهران

مجلس بشا ۵۵۵۴۴
۱۳/۱۲/۳۰

شیخ مصطفی راشد و غیره از سمت وزارت تهران لغویان پنج

و کلام شیخ در فدراسه سرافند بهاران و تمام شده -

تقریرات و غیره در فدراسه سرافند بهاران و تمام بهاران شماره ۶

همه مدارک و غیره تنظیم شده -

نفس

اداره سیاسی

به تاریخ ۱۶/۴/۲۹

دایره

وزارت داخله

نمره ۹۹۹۸/۹۱۹۶

موضوع

اداره کل شهربانی

محرمانه مستقیم

ریاست ستاد ارتش

معطوفاً به نامه شماره ۲۹۷۷ حسینیعلی راشد در موقع تشریف فرمایی موکب مبارک اعلیحضرت همایون شاهنشاهی به اصفهان^۱، عریضه‌ای راجع به وضعیت خود [داده] و استدعای عفو به پیشگاه ملوکانه تقدیم [کرده است]. و مطابق ابلاغیه مطاع مبارک صادره از دفتر مخصوص شاهنشاهی امر و مقرر گردید: مشارالیه به تهران آمده و چنانچه معلوماتی دارد، می‌تواند در وزارت معارف به خدمتی مشغول شود، شغلی به او مرجوع گردد که بیکار نماند. مدلول اوامر مطاع مبارک به وزارتخانه مزبور ابلاغ گردید.

رئیس اداره کل شهربانی سرپاس مختار

[امضا]

۱- رضا خان بعد از استقرار حکومتش هراز چندی به استانهای مختلف مسافرت می‌کرد. در همین رابطه در یکی از این سفرهای دوره‌ای که به همراه محمدرضا (ولیعهد) از ششم مهر ماه ۱۳۱۵ شروع کرد ابتدا به آذربایجان مسافرت کرد... مسافرت بعدی روز ۲۰ اسفند ماه ۱۳۱۵ بود که به خوزستان رفتند. روز اول فروردین ۱۳۱۶ وارد خلیج فخور موسی گردید و از بندر جدید آن که بنام بندر شاهپور [بندر امام خمینی ره] نام‌گذاری کرده بود بازدید کرد و سپس عازم بوشهر شدند. از بوشهر به شیراز آمده سپس به طرف اصفهان رفتند. آنچه در این سند به آن اشاره شده مربوط به همین مسافرت‌های دوره‌ای او است. (ر. ک: تاریخ بیست ساله ایران، حسین مکی، جلد ششم، صفحات ۲۲۶ تا ۲۳۸).

* * *

سند شماره ۵۰

اداره
دایره
موضوع

وزارت داخله

تاریخ حکم
نمبره
۹۹۹۸/۹۱۹۹
تعمیر

برائے ستم ادارہ کل شہربانی

ریت تادرت

مذکورہ نامہ نمبر ۴۹۷۷ جنسہ داتا در توجہ تفریقہ ذرا
ایکطرفت H این مختار۔ جنہا فی وقتہ راجہ نیست خود و
بارک مکانہ تہتم و طاقت اجا فیہ علاج بارک عادیہ لہذا
مشاورہ پورا تہ آمدہ و چیکہ صورتہ دارد و چونکہ در ذلالت
نسخہ با در وجہ گردد ہ کیا نہاند مدلل ادارہ علاج بارک
زادہ ذرا در علاج

رئیس دادر کل شہربانی
[Signature]

نمره ۳۱۲۰

ستاد ارتش

نمره قبل —

مورخه — ماه ۱۳۶۱

تاریخ ۱۶/۴/۳۲

مسوده تنظیم
کنی

ضمیمه —

کادتن:
دومیه

محرمانه - مستقیم

کفیل فرماندهی تیپ مستقل اصفهان

عطف به گزارش شماره $\frac{۵۹}{۱۶/۳/۳۲}$ اعلام می دارد: اعزام حسینعلی راشد از اصفهان به تهران به موجب امر مطاع مبارک اعلیحضرت همایون شاهنشاهی بوده که از دفتر مخصوص شاهنشاهی به اداره شهربانی ابلاغ شده است.

کفیل

ستاد ارتش

مورثه طه ۱۳۱
مسود - انکوائ
تاریخ

نمبر	۳۱۲۰
تاریخ	۱۳۳۳/۱۲/۱۶
کانون	مهران
دوسه	

مخاطب - جناب

کلیه ذمه‌های منتهی به این تاریخ

حالت گذشتگان ۵۹
از تاریخ ۱۳۳۳/۱۲/۱۶

احرام ضعیف را شده در ضمن ان بمرکز عیوبه ایستاد

ذمه‌های این دو نفر را نیز در این سند منتهی به این تاریخ

بدون تاریخ ابع شده است

کلیه

